

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 46
Lapkričio - November 29, 1991

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

LIETUVIŲ KATALIKŲ RŪPESČIAI IŠEIVIJOJE

Pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, atsako į Vatikano radijo lietuvių redakcijos klausimus

Jūs esate lietuvių išeivių vyskupas. Kokios problemos lietuvių diasporų sielovadoje šiuo metu svarbiausios?

Pirma, gal būtų lietuvių išsikelimas į priemiesčius, nutolimas nuo savų parapijų. Šiandien kai kuriems tautiečiams iki lietuviškos parapijos yra tarp 5 ir 40 kilometrų. Su nuotoliu tuštėja bažnyčios, siaurėja visa veikla. Jaunos šeimos jungiasi prie vietinių, kaimynystėje esančių parapijų, kur vyksta gyva religinė-socialinė veikla.

Antra, tai pašaukimų stygius. Šiuo metu tik du lietuviai klierikai ruošiasi lietuviškai sielovada. Jungtinėse Amerikos Valstijose apie 40 parapijų (iš 93) turi jau ne lietuvių kilmės klebonus. Neturėdami jaunų kunigų, prarandame ir jaunimą.

Gyvenimui Lietuvoje normalėjant, be abejonės, atsiras ir naujausios kartos išeivių, diasporos gyvenimas neuatruks, bet keisis, nes tie, kurie išvažiuos iš Lietuvos ateityje, išvažiuos savo noru, apsprendę gyventi kitur. Kaip Jūs įsivaizduojate lietuvių katalikiško gyvenimo ateitį išeivijoje?

Sprendžiant iš nedidelio skaičiaus atvykusių paskutiniu metu, atrodo, kad dauguma naujų emigrantų neįsijungs nei į lietuviškas parapijas, nei į egzistuojančias lietuviškas organizacijas. Turimomis žiniomis vienoje nedidelėje kolonijoje įsikūrė 15 naujų imigrantų, bet nei vieno iš jų nematome nei bažnyčioje, nei lietuviškoje veikloje. Jei būtų masinė imigracija, tuomet gal dalis susiburtų į jau susikurtas organizacijas, kaip kad buvo su po Antrojo pasaulinio karo atvykusiais.

O ką Jūs, vyskape, manote apie pačios lietuvių diasporos ateitį?

Lietuvai atgavus valstybę nepriklausomybę, pradeda keistis išeivijos visuomeninis gyvenimas. Tai kurį laiką su dideliu entuziazmu gelbės atsikuriančiai tautai, bet laikas darys savo, ir mūsų išeivija, nebeturėdama konkrečių pareigų Lietuvai, neišvengiamai paseks kitų tautybių pavyzdžiu, ir lietuviškos organizuotos bendruomenės išliks tik didesniuose centruose.

Jūsų Ganytojiška kompetencija apima visą pasaulį — visas vietas, kur yra lietuvių katalikų. Kaip atrodo lietuvių katalikų gyvenimas už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų? Apie Jungtinių Amerikos Valstijų diasporą mes žinome daugiausia. O kaip gyvena ir veikia Pietų Amerikos, Kanados, Australijos, Europos valstybių katalikai — lietuviai?

Organizuotas religines bendruomenes turime septyniolikoje valstybių. Iš viso apie 140 parapijų bei misijų. Geriausia padėtis yra Kanadoje, kur gyvena apie 26 tūkstančiai, daugumoje po Antrojo pasaulinio karo atvykę lietuviai.

Pietų Amerika — Dauguma yra atvykę tarp 1924-36 metų. Iš viso apie 90 tūkstančių. Po Antrojo pasaulinio karo atvykusieji beveik visi persikėlė į Šiaurės Ameriką.

Argentinoje turime dvi parapijas.

Brazilijoje, Sao Paulo mieste, yra taip pat dvi parapijos.

Urugvajuje veikia jėzuitų vadovaujama parapija.

Venezuelos lietuviai Caracas mieste turi misiją, bet be lietuvių kunigo.

Kolumbijoje Bógotos lietuvius aptarnauja kun. prof. Mankūnas, gi Medeline, Tėvų saleziečių centre, lietuviškų pamaldų jau nebėra.

Australijos lietuviai, kurių esą apie 10 tūkstančių, dėl nepalankių ankstesnių įstatymų, te galėjo įkurti tik vieną lietuvišką parapiją Adelaidės mieste. Kitos bendruomenės — Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth turi tik kapelionus ir naudojasi vietinių parapijų bažnyčiomis. Savo religinių centrų stoka labai apriboja religinę veiklą.

Anglijoj 6 tūkstančiai lietuvių turi parapiją Londone, religinį centrą Nottinghamame ir Manchesteryje vietinėje parapijoje dirbantį kanauninką Kamaitį.

Škotijoje yra apie 500 lietuvių ir juos aptarnauja ten gimęs lietuvis kunigas Andriušis. Religinė veikla ribojasi Sakramentų teikimu ir sekmadienio pamaldomis.

Europoje lietuvių yra apie 15 tūkstančių, tačiau niekur neįsikūrė didesnė bendruomenė. Didelis procentas yra po 1986 metų atvykusių, kurie nepritapo nei prie lietuvių, nei prie vokiečių. Lietuvius katalikus aptarnauja 7 lietuviai kapelionai.

Prancūzijoje ir Belgijoje esą apie 2 tūkstančiai išsisklaidžiusių lietuvių, kurių didelė dalis yra sukūrę mišrias šeimas. Juos aptarnauja Paryžiuje gyvenęs prel. J. Petrošius.

Išeivija visokeriopaipai rėmė ir remia Lietuvą. Kaip bendradarbiauja išeivijos ir Lietuvos katalikai?

Sovietinės okupacijos metu Lietuvos katalikai savo ištikimybę tikėjimui stiprino išeivijos religinį ir tautinį susipratimą, o išeivija, savo mostu, puoselėjo krikščionišką solidarumą laisvajame pasaulyje, ypač platindama Lietuvos katalikų Bažnyčios Kroniką.

Dabar iš Lietuvos besilankę kunigai ir vyskupai praveda kolektyvines, parapijose bei išeivijos kunigams. Išeivija gi per Religinę Šalpa, Sielovados Tarybą bei vienuolijas bando parūpinti religinės-ideologinės literatū-

(nukelta į 2 psl.)

Poetė, rašytoja ir aktorė
Birutė Pūkelevičiūtė

Poetas Tomas Venclova
Nuotr. V. Maželio

PASKIRTA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DR-JOS PREMIJA UŽ 1990 METUS

Lietuvių Rašytojų Draugija kasmet skiria premiją už praeitais metais išleistą geriausią grožinės literatūros knygą. Šiomet premija paskirta už 1990 metus. Skiriamas nukeliamas į rudenį, nes mecenatas, Lietuvių Fondas, tik tada išmoka premiją.

Paskyrimui sudaroma vertinimo komisija iš 3 arba iš 5 asmenų. Šiomet tokia vertinimo komisija buvo sudaryta Chicagoje. Į ją įėjo: Kazys Bradūnas, Česlovas Grincevičius, Aušra Liulevičienė.

Praeitais 1990 metais buvo išleista 12 grožinės literatūros knygų.

Komisija posėdžiavo lapkričio 15 ir premiją paskyrė dviem autoriams. Premijos paskyrimo protokole taip rašoma:

„Birutei Pūkelevičiūtei už knygą *Atradimo ruduo*, kurioje labai atrinktų žodžių poetinis ir prozinis braižas susipina į žmogaus ir tautos šūrpulingą dabar-

ties pergyvenimų tragišką grožį; ir

Tomui Venclovai: už knygą *Tankėjanti šviesa*, kurioje šiaudieninis modernus eilėraštis skamba klasikine žodžio ir minties poezija ir kurio šaknys skverbiasi į žmogaus, tautos ir viso pasaulio giluminius situacijų klodus“.

Premijos mecenatas yra Lietuvos Fondas. Premija 2000 dol. padalinama pusiau, kiekvienam autoriui po 1000 dol. Tokių atvejų, kad premija padalinama, yra buvę bent ketletą kartų.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja vertinimo komisijai už atliktą darbą, taip pat dėkoja ir Lietuvos Fondui, kuris taip rūpestingai kasmet premijai paskiria 2000 dol. ir tokiu būdu palaiko lietuvių literatūros augimą.

LRD valdyba

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

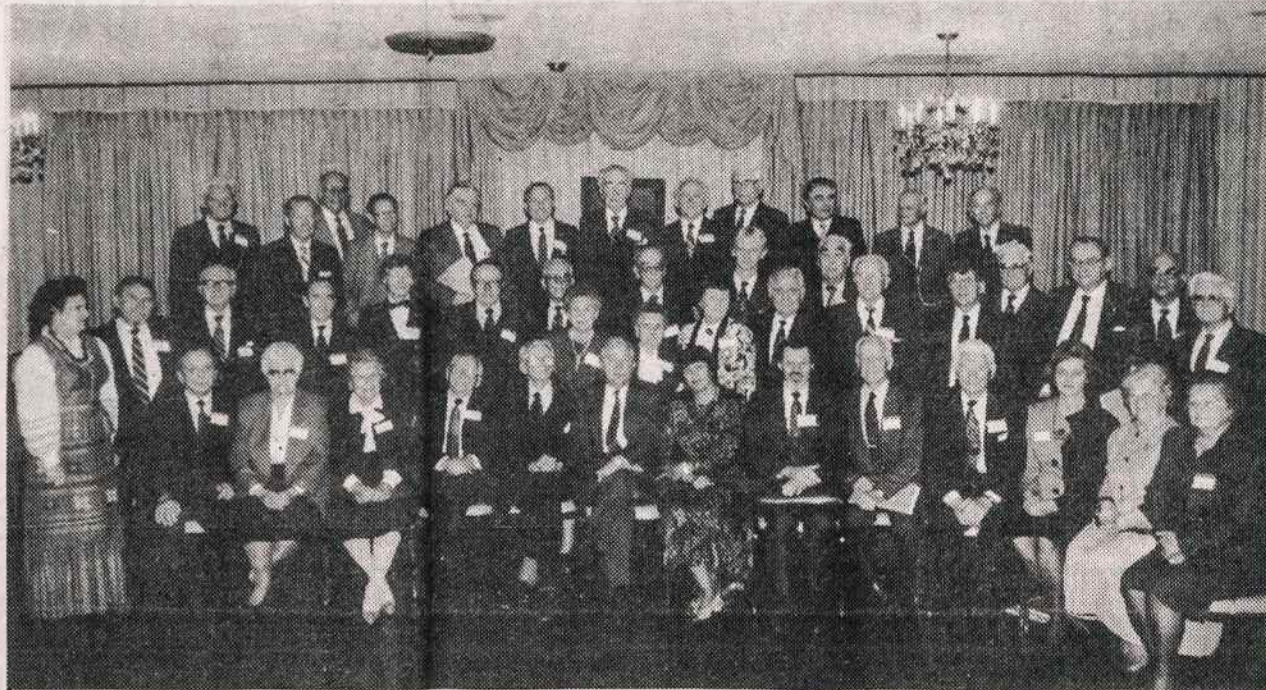
— Algirdas Saudargas, Lietuvos užsienio reikalų ministras, baigęs pasitarimus Londone, grįždamas į Vilnių, pakeliui buvo sustojęs Varšuvoje, kur tarėsi su Lenkijos užsienio reikalų ministru K. Skubiszewski naujos lenkų-lietuvių deklaracijos klausimais ir lenkų mažumos reikalais Lietuvoje.

— Sudaryta vyriausybė komisija Lietuvos tarptautiniams ekonominiams ir prekybos ryšiams plėtoti: V. Aleškaitis (pirm.), L. Andrikiene, V. Bubnys, A. Giržadas, R. Grižas, K. Kabašinskas, A. Sekmokas, V. Šienota ir E. Žukauskas. Komisija nagrinės tarptautinių ekonominių ir prekybos ryšių plėtojimo klausimus ir pateiks pasiūlymus vyriausybei.

— Kėdainių rajono Šventybrasčio bažnyčioje spalio 30 buvo aukojamos mišios už žymų Lietuvos valstybės veikėją, paskutinį Nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį, minint pusės metų sukaktį nuo jo mirties. Šventybrasčio bažnyčia pasirinkta neatitiktinai — čia Juozas Urbšys buvo pakrikštytas. Po mišių vėlionio tėviškoje buvo pašventintas koplytstulpis ir pradėta sodinti giraitė jo atminimui.

Boris Jelcin tris dienas viešėjo Vokietijoje ir su kancleriu Helmutu Kohl aptarė ekonominio bendradarbiavimo problemas. Tai buvo pirmas Jelcino susitikimas su kancleriu. Jis tą vizitą pavadinęs pirmu žingsniu „naujos Rusijos su naująja Vokietija“.

Princas Narodom Sihanouk paskirtas Kambodijos prezidentu. Jis tas pareigas eis iki 1993 m. rinkimų, kurie bus pavestti Jungtinių Tautų priežiūroje.

VLIKo 48-tas ir baigiamasis seimas Chicagoje. Po uždarojo posėdžio dalis dalyvių. Pirmoje eilėje iš kairės: stovi J. Jasiūnienė, sėdi: dr. L. Kriaučėliūnas, R. Sakienė, dr. E. Armanienė, B. Bieliukas, dr. D. Krivickas, dr. K. Bobelis, D. Bobelienė, Vl. Šoliūnas, K. Burba, J. Jurkūnas, J. Čikotienė, p. Pakalkienė, O. Jokūbaitienė. Nuotr. Broniaus Čikoto

POPIEŽIUS LANKYSIS LIETUVOJE 1992?

Nors Amerikos lietuvių dar nepasiekė informacija apie tai, koks buvo Popiežiaus atsakymas į Lietuvos prezidento pakvietimą, bet toji Landsbergio audiencija lapkričio 19 d. pas Joną Paulių II jau kelia palankių spėjimų.

Vatikano oficialiajame komunikate minima tik tai, kad Popiežius priėmė Vytautą Landsbergį savo bibliotekoje ir kalbėjosi apie realią padėtį nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje. Dabar Lietuva laukia tolimesnių Vatikano žingsnių — pirmojo po 50 metų Popiežiaus nuncijaus paskyrimo.

Audiencija buvo jau antras Lietuvos prezidento susitikimas su Popiežium. Pirmasis susitikimas įvyko lapkričio 17 d., po iškilnių Šv. Petro bazilikoje, kur buvo paskelbta Juozapo Rapolo Kalinausko kanonizacija. Po-

piežius su Lenkijos ir Lietuvos delegacijomis susitiko bazilikos koplyčioje. Ten jis su visais pasiūlymų ir pareiškė, kad naujasis

James Baker, JAV Valstybės sekretorius, pareiškė, kad, jeigu Izraelis su arabais nesusitaria dėl taikos derybų vietos, tai JAV ir SSSR tokią vietą parinks. Ir jau parinko. Tai Washington, DC. Nuo to laiko, kai pasitarimai nutrūko Madride, taikos Artimųjų Rytų klausimu nieko nepažengta.

Brazilijos prezidentas, nepaisydamas kariuomenės ir kasyklų savininkų protesto, prieš Amazonės krantų paskyrė apie 70 tūkstančių kvadratinį mylių draustinį, kuriame galės gyventi 23 tūkstančiai Yanomami indėnų. Tie indėnai dar gyvena „akmens amžiuje“, visiškai nepaliesti civilizacijos.

šventasis esąs abiejų kraštų — Lenkijos ir Lietuvos šventasis.

Lietuvos prezidentas vėliau buvo susitikęs su Vatikano valstybės sekretorium Angelo Soldano, kuris, tarp kitų dalykų, domėjosi ir lenkų mažumos padėtimi Lietuvoje. Prez. Landsbergis jam suteikė išsamų paaiškinimą.

Prieš sugrįždamas į Lietuvą, Lietuvos prezidentas buvo priimtas Italijos Senato pirmininko ir Italijos prezidento.

JAV pažadėjo Sovietų Sąjungai suteikti \$1.5 bilijonų vertės maisto. Ta pagalba eis per centrinę vyriausybę. Šiomet JAV Sovietų Sąjungai jau yra suteikusi ir \$2.5 bilijonų paskolos. Kreditų maistui įsigyti Sovietų Sąjungai duoda Japonija ir Europos Bendruomenės valstybės.

Lietuvos policininkai parade Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

MIRĖ POVILAS GAUČYS BUVĖS LIETUVOS KONSULAS IR DAUGEL KNYGŲ VERTĖJAS

Madison, Wisconsin, gyveno rašytojas ir vertėjas Povilas Gaučys. Jis šį rudenį ar vasaros galę nuvyko į Lietuvą. Vietiniai gyventojai pastebėjo, kad iš Amerikos lankosi senas rašytojas, kuriam jau sunku buvo pavaikščioti. Tai buvo Povilas Gaučys. Staiga jis mirė lapkričio 11. Lietuvių Rašytojų Sąjungos rūpesčiu palaidotas lapkričio 25 Petrašiūnų kapinėse. Laidotuvis dalyvavo ir jo sūnus, atvykęs iš Madison.

Velionis buvo gimęs 1901 lapkričio 19 Vyžuonose. Jo gyvenimas reikšėsi trimis kryptimis: jis buvo diplomatas, uolus visu-

menininkas ir nuostabus knygų vertėjas.

Vicėkonsulu Daugpilyje jau buvo 1927-29 m., 1930-35 konsulas Buenos Aires ir pasiuntinys sekretorius P. Amerikai, 1935-38 konsulas Sao Paulo. Nuo 1938 rugsėjo 1 iki bolševikų okupacijos dirbo užsienio reikalų ministerijos spaudos biure.

Būdamas tremtyje ir Amerikoje, jungėsi į bendrines organizacijas, ėjo įvairias pareigas Lietuvių Bendruomenėje.

Vertėjo darbe

Svarbiausia jo sritis buvo literatūra. Jis turėjo tikrą vertėjo pašaukimą. Jau 1921 metais, va-

PERSITVARKO LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA

Kultūros Židiny New Yorke, lapkričio 19 d. įvykusiame Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metiniame narių susirinkime, buvo peržvelgta Religinės Šalpos ir jos padalinio Lietuvių Informacijos Centro veikla, išrinkta direktorių taryba, padaryta keletas persitvarkymų, žvelgiant į pasikeitusią padėtį Lietuvoje.

Du pagrindiniai nutarimai:

1. Lietuvai atgavus pilną valstybinę nepriklausomybę, ir pradėjus normaliai veikti jos ambasadoms, konsulatams ir misijai prie Jungtinių Tautų, Lietuvių Informacijos Centras dabartinėje, iki šiol veikusioje apimtyje, būtų nenaudinga Lietuvos Respublikos įstaigom priklausiančios veiklos duplikacija. Todėl

direktoriai nutarė prie Religinės Šalpos palikti tik grynai karitatyvine ir religine informacija besirūpinantį centrą Brooklyne. Washingtonė veikęs L.I.C. skyrius uždarytas, ir jo vedėjas Viktoras Nakas nuo šių metų gruodžio 1 d. pereina dirbti į Lietuvos ambasadą.

Brooklyno L.I.C. tarnavusi Gintė Damuštė, ambasadoriui Anicetui Simučiuui prašant, nuo lapkričio 10 d. iki 1991 sausio 10 d. talkina naujai įkurtai Lietuvos misijai prie Jungtinių Tautų ir po sausio 10 d. vėl grįžta į Religinę Šalpą.

2. Religinėje Šalpoje tarnaujanti Rūta Virkutytė vyksta į Lietuvą organizuoti Religinės Šalpos laikiną informacijos centrą, pagal Lietuvos vyskupų pageidavimą. Bandomasis projektas pat-

VENGRIJOS KATALIKŲ PROBLEMOS

Postkomunizmo laikotarpį galima apibūdinti kaip individualizmo epochą, pasakė italų katalikų spaudai duotame pasikalbėjime vengras arkivyskupas Ištvan Seregelys.

Atsakydamas į žurnalisto klausimus apie dabartinę Vengrijos Bažnyčios padėtį, arkivyskupas Seregelys pažymėjo, kad komunistinio režimo dešimtmečiai skaudžiai paveikė vengrų tautą. Ištosios kartos buvo auklėtos marksistinės ideologijos dvasio-

je. Jaunimui buvo skiepijamas ateizmas, ugdoma paniekia krikščionybei, buvo sąmoningai platinama melaginga informacija apie tikėjimą, Bažnyčią ir dvasiškumą. Visa mokymo sistema buvo persunkta marksistine ideologija, marksizmas buvo užgožęs visas masinės informacijos priemones. Atstatyti tam, kas keturiasdešimt metų buvo griauinama, prireiks ne mažiau laiko.

Arkivyskupas pastebėjo, kad dabar Vengrijoje juntama kylanti liberalizmo ir individualizmo banga. Krikščionių balsas dar labai silpnas, visuomenė yra dezorientuota, sunkiai priima krikščioniškas nuostatas. Oficiali marksistinė ideologija, tiesa, yra sužlugusi, bet informacinėse priemonėse tebėgyva marksistinė orientacija, marksistinė terminologija, ypač kai kalbama apie krikščioniškas vertybes.

Vengrijos Bažnyčia, kaip ir kitų komunistų valdytų kraštų Bažnyčios, turi savo darbą pradėti beveik nuo pradžių.

„Mes turime būti labai kantrūs, nuosekliai rūpintis ypač jaunosios kartos auklėjimu. Į jaunąją kartą sudėtos mūsų viltys“ — pasakė arkivyskupas Seregelys.

dinas prieš 70 metų, jis išvertė A. Barinę — Šv. Pranciškus Asižietis. Taip metai iš metų pasirodė jo įvairiausi vertimai. Vertė iš įvairių kalbų, parengė puikias antologijas italų, ispanų, portugalų novelių ir poezijos.

Šiais metais pasirodė jo prancūzų poezijos antologija, pavadinta *Naujieji vėjai, šiuolaikinės prancūzų poezijos antologija*. Ją jis sudarė, išvertė; redagavo Tomas Venčlova.

Norėdama šį vertėją labiau pagerbti, *Darbininko* redakcija laišku kreipėsi su klausimais į P. Gaučį. Jis atsakė į redakcijos klausimus. Apie tai prašom skaityti 4 psl.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

Lietuva, Latvija ir Estija pagaliau tapo pilnatiesiais tarptautinio olimpinio komiteto nariais. Tokį sprendimą padarė tarptautinio olimpinio komiteto egzekutyvas savo posėdyje rugsėjo 18 Berlyne. Sprendimas priimti Pabaltijo valstybes į tarptautinį olimpinį komitetą buvo priimtas vieningai. Tame pačiame posėdyje Pabaltijo valstybės buvo oficialiai pakviestos dalyvauti ateinančių metų žiemos ir vasaros olimpinėse žaidynėse.

— Vydūno 125-osios gimimo metinės Lietuvoje bus paminėtos 1993 m. Šių metų spalio 14 d. Detmoldo kapinėse, Vokietijoje, Vydūno palaikai buvo atkasti ir spalio 17 d vakarą pasiekė Lietuvos sieną. Kaune prie Laisvės paminklo įvyko jo pagerbimas. Spalio 18 d. jo palaikai buvo pašarvoti Šilutės kultūros namuose. Atsiveikimo apeigose dalyvavo chorai su Vydūno kūriniais. Bitėnų kapinaitės Rambyno kalno papėdėje priglaudė Vydūno palaikus.

Vytauto Landsbergio fondas įsteigtas Vilniuje paremti protiniai ir fiziškai atsilikusiems jaunuoliams, studijuojantiems meno šakose — muzikoje, teatrologijoje ir kt. Tam fondui pradžią davė Vytautui Landsbergiui suteiktoji Taikos premija, kurią jam norvegai specialiai suorganizavo po to, kai visame pasaulyje kilė apmaudas dėl Nobelio Taikos premijos paskyrimo Gorbachiovui.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RŪPESČIAI IŠEIVIJOJE

(atkelta iš 1 psl.)

ros, komunikacijos technikos, bei pasiūnėta vieną kitą patyrusį vadovą ar vadovę, kaip, pavyzdžiui — jau ilgesnį laiką talkinančią seselę Ignę Marijošūtę.

Lietuvoje aktyvėja pasauliečių gyvenimas Bažnyčioje. Teko patirti, kad Amerikoje ir Vokietijoje pasauliečiai turi labai stiprią bendruomeninę są-

monę. Kai vokiečių katalikas sako „Bažnyčia“, jis turi omenyje „bendruomenė“, „mes“, „Dievo tauta“. Lietuvoje kasdieninė ir oficialioji vartosenoje žodis „Bažnyčia“ dažniausiai vartojamas prasme „kunigija“ arba net dar siauriau „hierarchija“. Ar teko Jums tai pastebėti? Ką galvojate apie eklezinę katalikišką savimonę, apie pasauliečio laikyseną Bažnyčio-

je? Kokia atsakomybė tenka pasauliečiams?

II Vatikano susirinkimiai specialūs dekretai išryškino, kad kiekvienas krikščionis yra atsakingas už visos Bažnyčios — tai yra krikščioniškos bendruomenės ateitį ir privalo kurti su dvasiškia darbuotis dėl bendros visų dvasinės-moralinės gerovės bei būti Gerosios Naujienos skelbėjais.

Džiaugiamės, kad Lietuvos inteligentija rodo tiek daug dėmesio ir iniciatyvos tautos moralinio-dorinio gyvenimo atnaujinimui, kad tiek daug pasauliečių įsijungė į jaunimo katekizaciją, išvystė tokią plačią karitatyvinę veiklą.

Kas šį kartą Jus atveda į Romą? Kokie darbai laukia artimiausiu metu?

Dalyvavau trečiame pasauliniame emigrantų ir išvietintų žmonių sielovados kongrese. Šiuo metu apie 100 milijonų save laiko emigrantais, apie 17 milijonų yra politinių pabėgėlių ir 18 milijonų išvietintų savo gimtuose kraštuose.

Bažnyčia rūpinasi ne tik jų religiniu aptarnavimu, bet taip pat socialine bei kultūrine gerove ir padeda įsijungti į naujojo krašto gyvenimą, neprarandant savo etninio charakterio.

virtintas vieneriems metams.

3. Su L.I.C. abonentai (subscribers) atsilpyginti už nutrauktą patarnavimą pavesta sutvarkyti Religinės Šalpos vedėjui.

Dabartinę Religinės Šalpos direktorių tarybą sudaro: Vysk. Paulius Baltakis, OFM, — pirmininkas, prel. Vytautas Balčiūnas — I vicepirmininkas, kun. Albertas Kontautas — II vicepirmininkas, kun. Zenonas Smilga — III vicepirmininkas, Tėv. Pranciškus Giedgaidas, OFM, — patikėtinis (trustee), kun. Vytautas Palubinskas — patikėtinis (trustee), Tėv. Placidas

Barius, OFM, Robertas Boris, dr. Jolita Gudaitytė, kun. Jonas Pakalniškis, kun. Jonas Rikteraitis, kun. Antanas Rubšys, Antanas Sabalis, Tėv. Antanas Saulaitis, SJ, dr. Rožė Šomkaitė, kun. Kazimieras Stewart, prof. dr. Elona Vaišnienė, dr. Kazys Ambrozaitis — kandidatas narys, Viktoras Vaitkus — kandidatas narys, kun. Kenneth Wicks — kandidatas narys.

Direktorių tarybos kitas posėdis numatomas sušaukti artimoje ateityje.

Vysk. P. Baltakis, OFM
Tarybos pirmininkas

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA „AUŠRA“. WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - „Lietuvos atsiminimai“, sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 50 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VLiko seimo uždaramasis posėdis Tautiniuose Namuose. Seimo prezidentas: pirminkauja Vl. Šoliūnas, sėdi iš kairės: K. Boruta, J. Jurkūnas, J. Danilevičienė, O. Jokūbaitienė, A. Kačinskienė. Nuotr. Broniaus Čikoto

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Lietuva prašo knygų

Gyvename didelio tempo laikus. Nespėjį sekti žinių, įvykių. Dažnai atrodo, kad visa tai sapnuoji, jog negalėjo viskas taip greitai risti. O gyvenimas ritasi. Todėl ir reikia mum visiem daugiau susiklausymo, budrumo, išminties ir pakantumo. Dirbkime pamažu, nesikarščiuodami, vieni kitų neniekindami. Geriau visada gerumu spindėti aplink ir visur skleisti gėrį. Nieko nedirbti — lengviausia, bet kas tada bus iš mūsų Lietuvos, iš mūsų laisvės planų?

Visi esame įpareigoti jungtis į bendrą tulką atstatyti Lietuvą. Čia labiausiai laukiama išeivijos talka. Jau vyksta ten dirbti mokytojai, specialistai padėti, kad žmonės tenai kuo greičiau įsivaintų naująją techniką, naujus darbo metodus, išmokyti naujų kalbų. Juk tiek metų Lietuva buvo izoliuota, tik dabar jau atsiveria durys į pasaulio mokslą, į naujus darbo laukus.

Kai tik prasidėjo Sąjūdis, kai senoji sistema ėmė griūti, per Vilniaus radiją teko girdėti tokią kalbą, kuri tikrai sujaukino klausytojus: Nesišukite mum nieko, nei maisto, nei drabužių, bet atsiųskite vaistų ir knygų!

Vaistų visada ten buvo didelis trūkumas, bet knygų buvo prispausdintų labai daug. Bėf štai kas nutiko: tos knygos nebetinka. Jos buvo pritaikytos kietam komunistiniam režimui, o tas režimas išmestas iš gyvenimo, padėtas į archyvus.

Ir vėl nepaprastai staigus šuolis, staigi gyvenimo permaina. Kas buvo niekas, tas tapo gyvenimo centru. Laisvė buvo tik komunistinė, o dabar pasidarė visuotinė. Tad daugybė knygų nebetinka mokykloms. Matematinės vadovėliai gal ir tinka, — ten kokios nors propagandos nepadarysi, bet literatūros, istorijos,

geografijos vadovėliai nebetinka. Viską reikia išmesti laukan. Bet taip jau greitai naujų nepagaminsi.

Pro šalį pravažiavo prof. A. Zalatorius, kuris Pedagoginiame Institute dėsto lietuvių literatūrą. Jis skambino telefonu ir labai prašė: knygų, knygų. Jis net nežinojo, kaip galės dėstyti kursą, kai nebėra lietuvių literatūros knygų. Prašė: kas galite, siųskite knygas į Vilniaus Pedagoginį Institutą. Siųsti tik lietuvištas knygas. Taip pat knygas ir anglų kalba, lengvai paskaitomas knygas, nes ten visi nori mokytis angliškai.

Kas gali šį reikalą koordinuoti ir jį administruoti. Iki šiol Lietuvos Religinė Šalpa organizavo ir išsiuntė bene daugiausia knygų ir kitų reikmenų.

Tegu iniciatyvos imasi Švietimo Taryba, kitos organizacijos ir tegu daro vėjus surinkti kuo daugiau lietuviškų knygų, kurios tiktų mokykloms.

Nerinkit ir nesųskit Lietuvoje išleistų knygų. Jie turi jų, bet neturi čia išleistų lietuvių klasiškų, kitų autorių.

Tenka girdėti, kad Lietuvoje dabar išspausdina naujas knygų laidas, jas pakartoja ofsetiniu būdu. Gal gali Švietimo ministerija imtis tokio skubaus darbo ir išspausdinti reikiamus vadovėlius. Čia gali patalkinti ir Amerikos lietuvių organizacijos, skirdamos bent dalį perspausdinimo lėšų.

Politinei veiklai esame išleidę dideles sumas. Ir tai gerai, nes tik tokiu būdu galėjome palaikyti gyvą Lietuvos klausimą.

Dabar atėjo kita labai svarbi sritis — švietimas. Viena dalis jau važiuoja studijuoti į užsienius, o kita dalis Lietuvoje neturi iš ko mokytis, pažinti mūsų literatūrą, meną, istoriją.

Apie 1990 vidurį Lietuvoje atgaivintas žurnalas LOGOS, leistas 1921-1939 metais, bet okupacijų sustabdytas.

Visų pirma, ką tas lotyniškas-graikiškas žodis reiškia? Trumpiausia *logos* definicija ir yra ZODIS. Žodis didžiosiomis raidėmis; gili mintis; reikšminga, prasminga kalba ar pokalbis. Plastesnė dvireikšmė *logos* definicija yra LE 11-tam tome.

LOGOS nepr. Lietuvoje leido Lietuvos, o po 1939 m. Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos-filosofijos fakultetas. Bendradarbiavo visi žinomieji filosofai ir keletas griežtųjų mokslų specialistų. Kad filosofija dominavo, byloja jo antrinis pavadinimas "filosofijos laikraštis". Teiseidavo tik 500 egz. tiražu. Nereikia nė aiškinti, kad toks tiražas tepa-

Kultūros reikalai visada nukenčia, kai susiduria su Lietuvos visuomeniniais ir politiniais reikalais. Kažkaip kultūrinius reikalus nustumia į šoną ir duodama pirmenybė visuomeniniams, politiniams. Tiem negaila išleisti didelių sumų, bet kai reikia paremti kultūros programas, jau darosi sunkiau. Bet atsiminkime tik viena, tik per kultūrinę veiklą mes išlaikysime savo tautinę gyvybę, save įprasminime.

Kai politinės problemos kiek apimsta, daugiau dėmesio ir meilės skirkime savo švietimui, savo lietuviškai tautinei kultūrai ugdyti.

APIE DU "LOGOS" NUMERIUS

ALFONSAS NAKAS

siekdavo filosofus, teologus, aukštųjų mokyklų profesūrą, gal dar vieną kitą itin filosofija besidomintį šiaip inteligentą.

Ir štai — LOGOS (toliau žymėsiu raide L) Vilniuje, 1990-ųjų vasarą, antras numeris 1991-ųjų pradžioje. Nr. 1 paantraštėje: "Religijos filosofijos ir bažnytinio meno žurnalas". Nr. 2 paantraštėje gerokai skirtinga: "Religijos, filosofijos ir meno žurnalas". Taigi tarp religijos ir filosofijos išdygęs kablelis, o menas jau nebe tik bažnytinis. Leidėja-redaktorė Dalia Marija Staņčienė, redakcijos vedėjas Alfredas Guščius, stilistė-korektorė — Marija Staskevičienė, dailininkas ir išleidėjas — Stasys Bagvilas, viršelio dailininkė — Rita Penkauskienė. Tai visas kolektyvas. Joks universitetas neminimas. Tik toliau metrikoje paskelbta, kad žurnalą globoja Stasio Šalkauskio fondas, Kaišiadorių vyskupija, prelatas Alg. Bartkus (Italija) bei Jonas A. Kučingis (JAV). Nr. 1 kainavo 3 rublius, Nr. 2 — 5 rb. Nuostabias dalykas metrikoje tai nuoroda, kad spausdinamas 10,000 tiražu, tad 20 kartų daugiau, negu ėjęs iki 1939 metų. Žadama 4 numeriai per metus.

JAV lietuviams siūloma užsiprenumeruoti už 50 dol. metams, čekius prenumeratai siunčiant šiuo adresu: Kun. Kęstutis Trimakas, *Logos*, 2830 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

Metrikinės nuorodos leidžia spėti, jog žurnalo turinys nebus toks nepasiekiamai moksliškas, kaip L, leisto 1921-39 metais, nes kas gi išpirktų dešimtį tūkstančių egzempliorių, kai krašte bei išeivijoje vargu būtu turime vieną tūkstantį mokslo daktarų — PhDs.

L 1990/1 yra šie didieji, tad gal ir svarbieji raštai: Antano Paškaus "Ateistinė krikščionybė"; popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika "Rūpestis socialinėmis problemomis" (ji buvo paskelbta 1987 gruodžio 30); Josefo Majka ir Vytauto Kazlausko minimos enciklikos komentarai; Jacques Maritain'o "Protu ir tikėjimu" (filosofiškai Dievo buvimu įrodymai); Nikolajaus Berdiajev "Komunizmas ir krikščionybė" (polemika su krikščionybės, ypač katalikybės, priešais, komunizmo apologetais); Algio Uzdavinio "Dvasinė amato samprata ir Šventoji Žinija krikščionybėje" (rašinys Pr. Dovydaičio premijos konkursui). Šias pastabas rašančiam įdomiausias Antano Paškaus referatas, ryškinantis kristocentrizmo

sąjūdžius bei paskirus veikėjus, aukštinančius Kristų-žmogų, bet negarbinančius, nepripažįstančius Kristaus-Dievo. Lengvai skaitoma, kiauurai suprantama Jono Pauliaus II enciklika. Sunkiausia Algio Uzdavinio rašinys, turbūt apie meno profanavimą šventovių statybose. Aš jo nesu-pratau, kad ir kaip stengiausi...

Poezijai atstovauja Kęstutis Trimako "Palaiminimai". Tai Mato evangelijinė minimos Jėzaus pamokslas nuo kalno frazės, prasidedančios žodžiu "Palaiminti...", čia išplėstos, su-poetintos.

Menai skirtuose puslapiuose, be jau minėto A. Uzdavinio filosofinio rašinio, dar yra trumpas Povilo Reklaičio straipsnis "Šv. Kazimiero paveikslas Viduklės bažnyčioje ikonografinė kilmė" bei penkios juoda-balta fotografijos. Visa tai persispausdinta iš 1987 *Aidy*, Nr. 1. Dvylika žurnalo puslapių užpildo du Vaidoto Žuko ir 12 Giotto di Bondone spalvotų tapybos reprodukcijų, visos religinio turinio.

Keleto trumpų, nors gal ir labai reikšmingų rašinių nebemėsiu, taupydamas vietą sekančio L numerio apžvelgimui. Šio numerio apimtis — 192 puslapiai.

LOGOS 2, kitaip 1991/2, pažymėtas 1991 sausio-kovo data. Tai dar stambesnė, jau 240 psl. knyga.

Po Giovanni Magnani, SJ, keilių puslapių straipsnio apie religijos filosofiją (iš italų k. vertė Antanas Gudaitis), seka labai įdomus Kęstutis Trimako rašinys apie Marijos Valtorta (1897-1961) maždaug 5,000 spausdintų puslapių veikalą Jėzaus gyvenimo temomis. Veikalą ji parašiusi ligos prikaltą, lovoje, per trėjus metus (1944-47), šalia savęs turedama tik Šv. Raštą ir Pijaus X katekizmą. Iš itališko originalo veikalas esąs išverstas į prancūzų, ispanų, vokiečių bei anglų kalbas. Autorės prisipažinimu, rašyta tai, ką regėjusi vizijose.

Gianni Valente rašo apie Visuotinio katekizmo paskelbimo sunkumus, nes skiriasi nuomonės dėl kai kurių projekto teiginių. Šis italo straipsnis, išverstas iš anglų kalbos G. Vyšniausko, rašytas Pr. Dovydaičio premijai.

(nukelta į 4 psl.)

Illinois gubernatoriaus žmona Brenda Edgar skaito pasakėlę Balzeko muziejuje
Nuotr. Jono Tamulaičio

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

23

Saladino mauzoliejus statytas Vokietijos kaiserio Vilhelmo II. Puikiu marmuro mauzoliejumi vokiečių kaiseris pagerbė kurdą — islamo karvedį 1898 m., savo kelionei po Artimuosius Rytus jamžinti. Viduje medinis Saladino sarkofagas iš XII a. išpuoštas geometrinio raštavimo raizininiais ir kaligrafiškais įrašais.

Mauzoliejuje keliolika jaunų arabų. Tylu. Rankas sudėję ant krūtinės, stovi ir tik žiūri į Saladino sarkofagą. Išėdami, giliai nusilenkia. Eina vis nauji lankytojai. Ir jie lenkiasi sarkofagai.

Išėjęs gatvėn, palaukiu išeinančiųjų, nes domina pagarus lankytojų elgesys. Norisi išgirsti iš jaunų arabų musulmonų, ką jiems reiškia seniai gyvenęs kurdas — islamo karvedys.

— Jis man idealus musulmonas!

— Jis tikrai tikėjo Allą ir liudijo Mahometą (Tebūna jam ramybė) buvus Allos pranašu...

— Šiuolaikiniai vadai nėra nuoširdūs musulmonai...

Šiuolaikinis jaunas arabas ieško autentiško islamo.

Vienas jų mane vėl tempia į mauzoliejų ir rodo į turkišką įrašą, kuriame dėkojama Salad ad-Dinui už Jeruzalės išvadavimą iš kafirų (netikinčiųjų) rankų. Sutiktieji jauni musulmonai nėra atviri kitoms religijoms.

Pašos rūmuose
liaudies muziejus

Asad Paša El-Azem buvo turkas Damasko valdytojas XVIII a. Jo pastatyti rūmai ir nūdien patraukia akį, nes savo architektūra yra vieni įdomiausių arabų pasaulyje. Ir lankytojų daug. Vyrauja šeimos ir mokyklinio amžiaus vaikų grupės. Rūmai ne tik patrauklūs akiai, bet ir talpūs. Juose net du muziejai: Folkloro ir Sirijos liaudies.

Rūmai apima dvi dalis: selam-

lik — svečių ir priėmimo kambarių ir haremlik — haremą su kambariais daugelio žmonių šeimai. Nūdien jie turi tik vaškinius asmenis, buitinius rakandus, sutelktus liaudies meno turtus.

Visi jie atspindi XVII-XVIII a. Siriją. Haremo kieme marmuro grindinys, vandens telkiniai ir žydintys medeliai. Narveliuose čiuolba paukščiukai. Svečių ir priėmimo rūmų salėje yra keletas didžiulių menių, kurias nūdien Sirijos vyriausybė naudoja svarbiems posėdžiams su kitų šalių diplomatais. Pagrindinį rūmų kiemą supa kolonų stoginė, o jo viduryje trykšta gausus vanduo iš marmurinio fontano. Ir čia daug įvairių gėlių ir žydinčių medžių. Aplamai, Artimųjų Rytų žmonės mėgsta puošti kiemus, jautiesi lyg rojuje. Medžių paukščių ir fontano vanduo pasodina bei nutildo net jaunus pašos rūmų lankytojus.

Archeologinis muziejus

Archeologija, atkandama piliakalnių, padeda susitikti su praeities buitimi. Tačiau piliakalnių ne tik apnuogina, bet ir apiplėšia. Atrastieji buitines liudytojai yra sutelkiami į muziejus. Damasko archeologinis muziejus yra Tautinis Sirijos muziejus. Jame yra sutelkta visa, kas reikšmingiausia, kas būdingiau-

sia, ir kas šiuo metu ypatingiausia Sirijos archeologijoje. Pasižvalges po Sirijos piliakalnių ir bent šiek pamatės jos gamtovaizdį, paskutinę viešnagės dieną paskiriu šiam muziejui.

Muziejus įsteigtas 1919 m., o 1936 m. perkeltas į naujus rūmus palei Barados upę. Pastatas turi keturis sparnus: Artimųjų Rytų-Sirijos, graikų-romėnų-bizantų, arabų-islamo ir šiuolaikinio-dabarties meno sparną.

Juodo bazalto-hetitų liūtas iš XI a. prieš Kristų sėdi sodelyje prie įėjimo. Pirmoji salė įspūdinga. Ant dešinės sienos mozaikos triptikas iš romėnų laikotarpio su trimis moterimis —

alegorijomis: Filosofija, Teisingumas, Auklėjimas. Grindyse šauni bizantiniško stiliaus mozaika. Muziejaus sandara patogi lankytojui, nes radiniai sugrupuoti pagal jų vietoves: Raš-Šamros, pajūrio Sirijos, Palmyros, Mari... kambariai. Radinių išdėstymas ir vykę architektūriniai vietovių atstatymai daro muziejų patrauklų ir lengvą lankyti.

Radinių gausa verčia rinktis, kuo domėtis. Įėjimo salėje pastebiu nuorodą į Dura-Europos sinagogą. Ją pasiekiu per kiemą su palmėmis ir gėlių lysvėmis. Sinagoga yra žydų maldos namai iš III kristinio amžiaus, užtikta

Maalula, Sirijos miestelis, kuriame ir nūdien tebekalbama aramėjiškai — Jėzaus Kristaus kalba. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Dura-Europos griuvėsiuose 1933 m. Atstatymas smulkmeniškias. Sinagoga apima maldos kambarį su kiemelio, apsuptą doriškų kolonų stogine. Dvejos durys veda į sinagogą, centrinės šiek tiek platesnės, skirtos vyrams, o siauresnės kairėje — moterims. Dura-Europos sinagoga yra garsi savo freskomis iš Senojo Testamento. Kokia temų gausybė: Jokūbo sapnas, Išėjimas iš Egipto, keturios Egipto rykštės, Mozė su pakelta lazda, Egiptiečių mirtis Nendrių jūroje... Visa Penkiaknygė ant žemos sienos. Panašiai ir su Pranašų knygomis: karaliai ir pranašai freskose ženkliai kalba apie Dievą istorijoje. Nebūk laiko auka, kurk istoriją su istorijos Viešpačiu!

Dura-Europos sinagogą lankau vienui vienas. Bent šiuo metu ji retai lankoma. Man užsi-buvus, muziejaus tarnautojas keliskart įkiša galvą ir pasižvalgo.

Archeologų radiniai
perkelti į muziejų

Žingsniuodamas ilgais muziejaus rūmų sparnais, mintimis grįžtu į senesiai matytus praeities griuvėsius — piliakalnius. Archeologai vienu kitu radiniu pailiustruoja Palmyrą, Raš-Šamrą, Mari, Eblą... (Bus daugiau)

VERTĖJAS POVILAS GAUČYS KALBA APE SAVO VERTIMUS

Šis pokalbis turėjo būti išspausdintas anksčiau, bet vasara buvo karšta, tai buvo nukeltas į vėsesnius laikus, kai daugiau dėmesio skiriama literatūrai. Įsiveržė skubūs reikalai, taip šis pokalbis tik dabar skelbiamas.

Dėmesys Darbininkui

Savo laišką vertėjas pradeda šiais žodžiais: "Savo laišku man padarėte malonią staigmeną. Jis rodo, jog mano darbą vertinate teigiamai. Jūsų pateiktus klausimus noriai atsakau. Pirmiausia norėčiau, kad šis pokalbis būtų paskelbtas *Darbininke*, nes jis paskatino versti poeziją".

Toliau jis atsako į klausimus: **Kada pradėjote versti kitų tautų literatūrą?**

Kiekviena tautos literatūra yra naujas skirtingas pasaulis. Jis atskleidžia tautos būdą, jos pažiūras į žmogų, į gamtą, į santykius su gamta ir gyvenimu. Jaunystėje (apie 1917-20 m.) mane domino ir žavėjo senųjų graikų ir romėnų literatūros. Apie 1919 m. pradėjau versti Vakarų rašytojų trumpus apsakymėlius, kuriuos atspausdinau *Lietuvos Aidas*.

Iš kokios kalbos versdavote, ar iš originalo kalbos ar iš kokios kitos jums gerai žinomos kalbos?

Kol pramokau prancūzų kalbą, pirmas tris knygas verčiau iš rusų kalbos.

Kas buvo ta pirmoji išversta knyga?

Mano pirmoji išversta knyga buvo A. Barino Šv. *Pranciškus Asyžietis*, išleista 1921 m. Kitos dvi liko rankraštyje. Jų tarpe ir prof. Leo *Romėnų literatūros istorija*.

Išmokęs prancūziškai, ką tada išvertėte?

Grįžęs iš Prancūzijos, išverčiau ispanų tautos epą *Sidas Kampeodoras*, išleista Kaune 1925; *Rolando giesmė*, prancūzų tautos epą, išleista Kaune 1927 m.; *Tristaną ir Izoldą*, prancūzų viduramžių poemą — romaną, išleista Kaune 1928.

Židinio žurnale 1930 buvo išspausdinta plati V. Cudovskio studija apie M. K. Čiurlionį, studiją išverčiau 1929 m..

Ar jūs kada bandėte pasireikšti kaip savarankus kūrėjas?

Povilas Gaučys, diplomatas, rašytojas, vertėjas, nuvykęs į Lietuvą, mirė lapkričio 11 d. Kaune.

Jaunystės mėginimai buvo nesėkmingi, todėl atsidėjau tik vertimams.

Kaip jūs rašote — ranka, mašinėle? Ar taisote savo vertimą?

Mašinėle parašytą juodraštį taisau, sklandžiau suredaguojau, ieškau tinkamesnio žodžio, spalvingesnio niuanso. Tokiam darbui reikia laiko ir kantrybės.

Paskatino Darbininkas

Kaip pokalbio pradžioje minėjau, *Darbininkas* mane paskatino versti poeziją, nes iki

1953 metų verčiau tik prozinę kūrybą. Tais metais, skaitydamas *Darbininką*, radau čilietės poetės Gabrielos Mistral vieno eilėraščio vertimą, po kuriuo buvo padėta mano pavardė, nors aš jo ir neverčiau. Palyginęs su originalu, radau netikslumų. Tada aš pats jį išverčiau. Nuo to laiko pradėjau versti ir poeziją. Esu išvertęs tūkstančius eilėraščių. Chicagoje yra išleistos keturios poezijos antologijos, penktoji yra spausdinama. Šiuo metu dėl didelio akių susilpnėjimo ir dėl amžiaus (man netrukus bus 90) jokio literatūrinio darbo nesiimu.

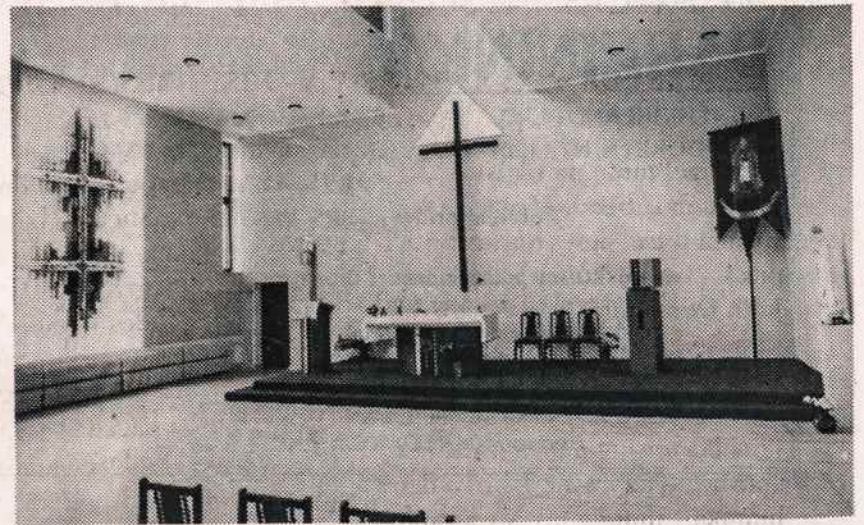
Ko jūs linkite lietuviams rašytojams?

Visiems rašytojams linkiu neišsenkančių kūrybinių polėkių, sveikatos ir vilties greitai sulaukti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.

-o-

Šiam rašytojui, kuris taip praturtino lietuvių literatūrą, buvo lemta sugrįžti jau į Nepriklausomą Lietuvą, dėl kurios laisvės jis tiek triūsė ir kurios garbei skyrė savo gyvenimą. Jis grįžo į savo tėviškę, į Lietuvą, ir ten pasiliko amžiams, ne svetimų tautų kapuose, bet toje tautoje, iš kurios išaugo, kuriai dirbo ir sukrovė jai didelius turtus, ten jis ir padėjo savo rašytojo plunksną didžiajam poilsui tarp savųjų.

(p.j.)

Naujosios Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos namuose Vilniuje įrengta laikina bažnyčia, kol bus pastatyta pastovi. Nuotrauka iš Lietuvos Informacijos Centro archyvo

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS:

BOOKS IN ENGLISH available at *Darbininkas*

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas	\$25.00
1 set of 4 cassettes (90 min. each) to go with the book	40.00
LITHUANIA 700 YEARS by Dr. Albertas Gerutis — nauja laida, su gražiu aplanku, 460 psl.	25.00
ENGLISH - LITHUANIAN DICTIONARY	12.00
LITHUANIAN - ENGLISH DICTIONARY	12.00
LITHUANIAN COOKERY	12.00
LITHUANIANS IN AMERICA, by Antanas Kučas	8.00
A PRIEST IN STUTTHOF (Human Experiences in the world of Subhuman) by Stasys Yla	8.00
LITHUANIA MY HERITAGE	20.00
ENCYCLOPEDIA LITUANICA (6 Vols.) in English	160.00
MY DICTIONARY — Mano žodynas for children, daugiau kaip 1400 pavadinimų angliškai ir lietuviškai, kiekvienas turi po spalvotą piešinį, gera dovana vaikams išmokyti arba lietuviškai arba angliškai	12.00
FIGHTERS FOR FREEDOM (Lithuanian Partisans Versus the USSR), by Juozas Daumantas	10.00
A HISTORY OF THE CHURCH IN LITHUANIA	10.00
MAP OF LITHUANIA (large size)	12.00
ETERNAL DREAM, Selected Poems by Leonardas Andriekus	6.00
CHURCH IN LITHUANIA, colored album (Bažnyčia Lietuvoje, spalvotų nuotraukų albumas, išleistas Lietuvoje)	15.00
THE WAR AGAINST GOD IN LITHUANIA	2.00
LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND	5.00
THE LITHUANIAN WOMAN, ed. by Birutė Novickis	5.00
DR. ALEXANDER CURTIUS	2.00
MIND AGAINST THE WALL (Essays on Lithuanian Culture Under Soviet Occupation, edited by Rimas Šilbajoris)	8.00
WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas	5.00
VYTAUTAS THE GREAT — GRAND DUKE OF LITHUANIA by Joseph B. Koncius	4.00
HISTORY OF LITHUANIA	5.00
LITHUANIA MINOR, Studia Lituanica III, 304 p.	8.00
THE WAY OF A NATION, Album in Color	6.00
LITHUANIAN FRATERNALISM: 75 Years of US Knights of Lithuania	20.00
FIRE AND NIGHT, Five Baltic Plays edited by Alfreds Straumanis	20.00
THE SWORD OF THE CROSS (a History of the Church of Lithuania) by Dr. Saulius Sužiedėlis. Introduction by Bishop Paul Baltakis, OFM	9.95
POPULAR LITHUANIAN RECIPES by Josephine J. Dauzvardis, 128 p.	5.00

Šias knygas galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant *Darbininko administracijai* — 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Iš anksto galima nesiųsti čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

APIE DU "LOGOS" NUMERIUS

(atkelta iš 3 psl.)

Išspausdinta Jono Pauliaus II enciklika *Redemptoris Mater* (lietuviškai "Švenčiausioji mergelė Marija keliaujančios bažnyčios gyvenime"), paskelbta 1987 kovo 25, L žurnalui išversta iš prancūzų kalbos (sic!) Vilijos Dagienės. (Stebiuosi, kad L red. lietuviškam pavadinime ir *mergelės*, ir *bažnyčios* kaip institucijos, nepradeda didžiąja raide!). Encikliką savo pastabomis palydi Joseph Kardinal Ratzinger ir Vytautas Sidaras.

Ir šiame L numery randame dr. Povilo Reklaičio rašinį, kurkas didesnis ir gausiau iliustruotas, pavadinimą "Prie šv. Kazimiero ikonografijos". Šis taip pat perspausdintas iš *Aidų* (1984, Nr. 3).

Net 29 puslapiai paskirti menui. Trumpa biografija skaitytojui supažindinami su dailininku Beato Angelico (ca 1387-1455) ir Rožančiaus malda. Kodėl Rožančius? Todėl, kad tekstą seka Rožančiaus paslapčių vaizdai, nuo Apreiškimo, iki Šv. Mergelės Vainikavimo. Aštuoniolika puikių spalvotų reprodukcijų, po dvi puslapyje. Antra tema — "Lietuva — Marijos žemė". Čia, juoda-balta nuotraukose, patei-

kiamą tuzinas viso puslapio dydžio statulėlių, dauguma pavadintos Pieta, kai kurios Šv. Mergelės Marijos vardu, visi nežinomų autorių kūriniai. Baigiama trimis dail. Adomo Matulaisko religinių temų grafikos darbais.

Poezija gavusi 32 puslapius. Dalyvauja du poetai ir du jų pristatytai: Vaclovas Aliulis L skaitytos supažindina su Karolio Wojtyła poezijos pluoštu, o Alfredas Guščius — su Ričardo Mikutavičiaus. Wojtyła (dabar pop. Jono Pauliaus II) poezija man pasirodė šalta, lyg rašyta per prievartą. Gal todėl taip, kad tai vertimas (iš lenkų kalbos vertė Jonas Jakštas). Štai pirmas ketureilis posmas: "Tolima pakrantės tyla prasideda tuoj pat už slenkščio. / Neperskrisi tenai lyg paukštis per bedugnę. / Turi sustot ir žitūrėt atidžiai pasilenkęs, / kol sielos nebegalėsi atplėšti nuo dugno".

Ričardo Mikutavičiaus trumpi bevardžiai eilėraščiai, nors nerimuoti, patraukliai poetiški ir filosofiški. Juos skaitai po kelis kartus ir vis randi ką naujo. Štai vienas iš ilgesnių: "įsiliepsnojančių balsą / giliai slepiu / ir meilę, kad toji / nesudejuotų /

pramintų takų / neieškokite manyje — / per ašarą ir skeveldrą / žiūrių į pasaulį, / lašą ir šypsnį — / šildausi sielą / į mirštančių rankų kvapą..."

Daug vietos duota dviem įžymiesiems svetimaučiams teologams: D. M. Stančienės pristatytas, religijos filosofijos tema rašo Abraham Joshua Heschel; Laimutės Jakavonytės labai įspūdingai aptartas ir apraudo-tas, Aleksandr Men gvildena nuodėmingumo temą pagal Šv. Rašto mokymą. Pastarojo rašinys rodo nepaprastą autoriaus erudiciją, nagrinėjamo dalyko pažinimą, gausių įdomių citatų parinkimą ir tinkamą jų naudojimą. Kodėl apraudojamas? Aleksandr Men, protojerėjus, Rusijos stačiatikių Bažnyčios teoretikas, biblistas, istorikas, enciklopedistas, misijonierius ir ganytojas, 1990 rugsėjo 9 nežinomo piktdario buvo kirviu nužudytas, eidamas 56-tus amžiaus metus.

Žurnalo gale pradėtas spausdinti Česlovo Kavaliausko paruoštas "Teologijos žodynas" I 11 puslapių sudėta tik raidės A sąvokos, pradedant AARONU, baigiant A PRIORI.

Abiejuose numeruose yra po keletą puslapių kronikos. Abiejuose pateikiami rašančių bendradarbių patys svarbiausi biografiniai duomenys: gimimo datos, mokslo laipsniai, pasiekimai kūryboje ar mokslinėje darbuotėje. Tai pavyzdys kitų žurnalių, ypač išeivijos, redaktoriams. Kita žurnalo teigiamybė — tikrinių vardų rašymas kaip originalo, kur įmanoma po apostrofo pridėdant lietuvišką galūnę. Fonetinio transkribavimo anksčiau ar vėliau turės atsakyti ir kiti Lietuvos žurnalai bei laikraščiai, kad neatpažįstamai iškraipydami lotynišku raidynu rašomas pavardes bei vietovių pavadinimus liautųsi juokinti (ar pykinti) Vakarų pasaulį... Antra vertus, L. Jakavonytės ir A. Men'o tekstuose prikašioti kirilikos rašytų frazių, rusų alfabeto nepažįstančius skaitytojus erzinančių ir gluminančių. Jas tai būtina transliteruoti į lotynišką raidyną.

Kalbos klaidų reikėjo ieškoti "su žiburium". Pastebėjau tik keletą. Pirmoje knygoje porą kartų parašyta daviniai, užuot duome-

nys; lygsvara (pusiausvyra). Antrroje knygoje: atspausdinta (išspausdinta); Marija (...) dangun (Dangun); pr. m. e. (pr. Kr.); dar kartą davinijų (duomenų). Dangų kaip Dievo ir sielų pomirtinio gyvenimo buveinę Lietuvoje ir kiti žurnalai tebeapibūna su dangumi, kuriuo plaukioja debesys. Kai kur teberašo ir santrumpas pr. m. e. (prieš mūsų erą). Tai 50 metų ateistinio auklėjimo pasekos.

Ši trumpa apžvalgelė parodė, kad kolkas L turinį dominuoja svetimaučiai autoriai, kai savieji eina tik vertėjų ir biografijų rašytojų pareigas. Iš išeivijos lietuvių irgi kolkas vos du prisivilioję: kun. prof. Antaną Paškų ir kun. prof. Kęstutį Trimaką. Man regis, kad, labai pasistengusi, išeivijoje redaktorė galėtų sužvejoti jei ne du tai bent vieną tuziną prokatalikiškai ar/ir prokriščioniškai nusiteikusių filosofų, sociologų bei psichologų bendradarbių. Pirmus kelerius metus jie galėtų užpildyti pusę žurnalo turinio. Antra vertus, žinodami išeivijos kultūros žurnalų bei lietuviškų knygų tiražus, galime spėti, kad vargu išeivijos šviessuoliai beužsiprenumeruos ir porą šimtų LOGOS egzempliorių.

Vilniaus gatvės muzikantai. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

9525 So. 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Telephone: 1-708-430-8090
Telefax: 1-708-430-5783

NAUJA „ŽAIBO“ SVEIKINIMŲ SUDĖTIS ŠVENČIŲ PROGA

NR. 1	Bouquet of flowers and a box of fine chocolates	\$50.00
NR. 2	Bouquet of flowers, box of fine chocolates, two bottles of champagne and two bottles of vodka	\$85.00
NR. 3	One tub of bubble gum, 180 pieces, Tootsie pops assorted 100 pieces, two 46 oz. cans of orange juice, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Dole pineapple chunks, one #10 can (6 lbs-10 oz.) of Del Monte peach halves, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Del Monte fruit cocktail, one box 50/1 oz packs of Swiss Miss hot cocoa mix, Jello strawberry four 6 oz packs, two lbs of almonds	\$100.00
NR. 4	Wesson vegetable oil 1 gal., Lipton tea bags 216 count, basil 5.5 oz, bay leaves 2 oz, cinnamon sticks 8 oz, ground cinnamon 16 oz, spanish paprika, 18 oz, coarse ground pepper 16 oz, ground black pepper 16 oz, rice 5 lbs.	\$100.00
NR. 5	Prince thin spaghetti 10 lbs, Dole fruit salad #10 can (6 lbs-10 oz), green string beans #10 can (6 lbs-5 oz), Star Kiat tuna 6/8.125 oz each, tiny shrimp 3/4.25 oz cans each, bouillion cubes 200 pieces, chicken cubes 200 pieces, Kraft mayonaisse one (1) gallon	\$100.00
NR. 6	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 29 oz can peaches, 4 lb table salt, 2 cans pineapple, 2 boxes prunes, 2 boxes raisins, 64 oz vegetable oil, 12 oz cocoa, 39 oz 8 O'clock coffee beans	\$100.00
NR. 7	Aspirin 600 tablets, Centrum vitamins 100 tablets, 32 oz shampoo, antacid, Band aids, toothpaste (2), soap 8 bars	\$100.00
NR. 8	A special gift package for men: shavin razors, cologne, shaving cream, after shave lotion etc.	\$100.00
NR. 9	A special gift package for ladies: cosmetics, shampoo, tooth paste, soap, etc.	\$100.00
NR. 10	Twenty two (22) lbs of finest meats	\$100.00
NR. 11	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 64 oz vegetable oil, 39 oz coffee beans, 1 kg ham, 0.65 kg tongue, 0.65 kg chicken	\$100.00

IZRAELIS PASIGAVO NE TĄ IVANĄ

Demjanjuk kančių tunelyje pasimato šviesa

Daugel metų ne tik Amerikos ir Izraelio, bet ir viso pasaulio spauda rašė apie nusikaltimus prieš žmoniškumą kaltinamo John Demjanjuk bylą. Jos vienoje pusėje stovėjo Amerikos teisingumo departamento įstaiga O.S.I., visagalė Sovietų KGB, Izraelio teisingumo ministerija, antroje — paprastas fabriko darbininkas, imigrantas iš Ukrainos Ivan (John) Demjanjuk.

O.S.I. gimdytoja Elizabeth Holzman kartą televizijoje pasigyrė, kad ji galėtų Demjanjuko (kurį vadino "Ivanu Baisiuoju") kaltę per dvi valandas įrodyti. Kaltė buvo "įrodyta", ir Amerikos teisingumo departamentas išsiuntė Demjanjuką į Izraelį, kur jis 1988 buvo nuteistas miriopa pakariant. Kad bausmė iki šiol neįvykdyta, lėmė kaltinamojo žentas dr. Ed Nishnic, kilnus Izraelio advokatas Yoram Sheftel ir keletas sąžiningų pasaulio žurnalistų. Žymiausias jų — tai Patrick J. Buchanan. Jis nuolat pasakoje ne tik Demjanjuko, bet ir kitų neteisingai O.S.I. apkaltintųjų klausimą.

Savo periodinio biuletenio *From the Right* 1991 rugsėjo 30 numeryje Buchanan reiškia įsitikinimą, kad dar šiais metais Demjanjuk bus išteisintas. Jis rašo:

Rugpjūčio 14 d. Demjanjuko advokatas Yoram Sheftel Izraelio Aukščiausiajam teismui įteikė iš pačios Izraelio prokuratūros archyvo išreikalautą tikrojo Ivano Baisiojo nuotrauką.

Iš kur šis įrodymas gautas? Ogi iš Sovietų vestos Treblinka buv. sargybinio Feodor Fedorenko bylos archyvo. Fedorenko mirties bausmė buvo nuteistas 1986 m.

Po to, kai Demjanjuk buvo nuteistas, jo gynėjai ir Izraelio prokuratūra stengėsi gauti Fedorenko bylos medžiagą. (...) Prokuratūra laimėjo lenkynes ir gautą medžiagą užantspaudavo.

Demjanjuk reikalavo priėjimo prie tų paslapčių ir grasino bado streiku. Jo žentas Ed Nishkin grasino tokiu pat streiku prie

Izraelio ambasados Washingtone. Advokatas Sheftel Izraelio Aukščiausiajam teismui pareiškė, kad Jeruzalėje sukvies tarptautinę spaudos konferenciją ir pasmerks įrodomosios medžiagos užblokavimą. Izraelio prokuratūra pagaliau nusileido ir atidavė Fedorenko bylos medžiagą.

Kas ten rasta?

Rasta 15,000 įvairių Treblinka kacetų dokumentų; čia niekur nepaminėtas John Demjanjuk, bet nuolat minimas brutalus sargybinis "Ivano Baisiojo" pravardė.

Demjanjuk, tuo metu 22 m., turėjo mėlynas akis, šviesius plaukus, plonas lūpas ir ant kūno neturėjo jokio rando, gi buvę kiti sargybiniai Ivaną charakterizavo tamsiais plaukais, tamsiomis akimis, storumis lūpomis ir randu ant kaklo. Dar daugiau, šių sargybinių liudijimai sovietų karo nusikaltėlių bylose 1940-1960 dešimtmečiais visiškai sutampo su išsigelbėjusių žydų parodymais vėliau Jeruzalėje...

Kas iš tikro buvo "Ivanas Baisiusis"?

Apie 20 buvusių sargybinių liudija, kad tai buvęs ukrainietis Ivan Marchenko, paimtas nelaisvėn 1941 (metais anksčiau už Demjanjuk), išreniruotas Trawniki stovykloje. Pradžioje dirbo SS žydų gete Liubline, o paskui Treblinkoje.

Tarp tų 15,000 dokumentų yra sargybinio Tkačuk nuotrauka iš Trawniki stovyklos. Šalia jo stovi visa galva aukštesnis vyras. Buvęs sargybinis S. Vasienko 1961 m. liudijo, kad tas vyras esąs Ivan Marchenko, kuri žydai darbo brigadose vadinę "Ivanu Baisiuoju".

Rastame lenkų archyvuose Varšuvoje sargybinių sąrašė nėra Demjanjuko pavardės, bet yra Ivan Merchenko. (...) Naujai užtiktuose Britų dokumentuose, kurie faktiškai kaltina Amerikos teisingumo departamentą Demjanjuko byloje melavimu ir klaidinimu, yra netoli Treblinkos gyvenusio lenkų parodymas,

Pirmieji skautai atsikuriančioje Lietuvoje 1989 balandžio 23. Nuotr. Romualdo Požerskio

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— "Anykščių vynas", valstybinė įmonė, pradėjo naują gamybos sezoną. Vaisvandeniams ir natūraliam vynui puikią žaliavą sudaro koncentruotos uogų ir vaisių sultys. Po šešerių metų pertraukos vėl bus gaminamas natūralus Anykščių vynas.

perduotas Vakarų žvalgybai. Lenkas sako, kad jis pažinojęs "Ivaną Baisių", ir jo tikra pavardė buvusi Marchenko.

"Izraelis pasigavo ne tą Ivaną", rašo Peter Worthington *Toronto Star* dienraštyje. Iš tikro taip yra atsitikę. Tai baisiausias atvejis 20-jo amžiaus neteisingo apkaltinimo bylose.

Tačiau (Izraelio) prokuratūra šiame žaidime ištraukia naują kortą: Ar yra koks skirtumas, šaltai pareiškė vyriausias prokuroras Michael Shaked, "jei jis į dujų kamerą mėtė vaiką Sobibor ar Treblinka kacetė?"

Drebuly pereinama, išgirdus tokį pareiškimą. Prokuratūra prisipažįsta pralaimėjusi bylą, bet vis tiek teigia, kad Demjanjuk gyvas iš Izraelio neišeis. Reikia stebėtis! Įrodžius Demjanjuk nekaltumą ir kad tikrasis Treblinka žvėris buvo sargybinis dviem ar dešimt metų senesnis, aukštesnis, tamsesnis Ivan Marchenko, ar dabar Demjanjuk šeimai vėl teks sutelkti antrą milijoną dolerių apginti savo tėvui nuo kaltinimo, kad jis buvęs "Ivanas Baisiusis" Sobibor kacetė.

Pasižiūrėkime į bylą. Ji turėtų baigtis pradiniais pareiškimais, nes nėra nė vieno išlikusio Sobibor kacetų kalinio, kuris sakytų matęs Demjanjuką stovykloje. Prokuratūros paskutinė viltis, — kad Demjanjuk mirs kalėjime anksčiau negu teismas padarys galutinį sprendimą. Jei taip įvyktų, ankstyvesnis sprendimas (pakart) galėtų, ir visi galėtų nusiplauti rankas, kaip kad buvo daroma per 15 metų.

"Nuostabu", rašo Peter Worthington, "kad Izraelio prokuroras iš tikro štai ką sako: jei jis nebuvo Treblinkoje ir nėra "Ivanas Baisiusis", jis turi mirti už kitus dalykus, kuriuos galbūt yra padaręs. Šitai Stalinas manipulavo įstatymais. Tai nedemokratiška".

Gana suktu aiškinimosi. Jei Izraelis Demjanjuką vis tebelaiško Treblinkos "Ivanu Baisiuoju", tegu aiškiai, remdamasis dokumentais, tai pasako. Jei jis dabar pasidarė Ivanu iš Sobibor, tegu įrodo. Jei Izraelis nieko negali įrodyti, tegu jį paleidžia. Baikšti Amerika savo adoptuotam sūnui atsuko nugarą, tai gal laisvoji Ukraina atsistos tiesos ir teisės pusėje".

Tokį straipsnį apie Demjanjuką paskelbė amerikietis žurnalistas Patrick J. Buchanan.

Vertė J.J.K.

Jurgis Bakučionis, KGB patikėtinis ir teisėjas, kuris organizavo Lietuvoje teismus ir liudininkų apklausinėjimus taip vadinamose kolaboravimo su naciais bylose, dabar ir vėl toje srityje darbuojasi. Bet jau iš kitos pusės — jis peržiūrėja bylas asmenų, kurie priešinosi sovietiniam režimui. Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga pasiuntė laišką Lietuvos Respublikos Generaliniam prokurorui, reikalaujama nušalinti Bakučionį.

— Šiaulių miesto savivaldybei rugsėjo 21 d. sukako 200 metų. 1791 m. Šiaulių miestui savivaldos privilegiją ir naują herbą suteikė Lietuvos ir Lenkijos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis. Sukakties progą įvyki iškilminga miesto Tarybos sesija, kuri patvirtino Šiaulių miesto herbą, vėliavą ir didįjį antspaudą.

— Nikolai Trubin, Sovietų Sąjungos Generalinis prokuroras, spalio 28 d. įsakė reabilituoti du tarpukario Pabaltijo vadus. Trubin pasirašė reabilitacijos dokumentą Estijos prezidentui Konstantinui Päts ir Lietuvos ministeriui pirmininkui Antanui Merkiui. Jis ta proga pareiškė, jog šie suverenių valstybių vadai buvo suimti neteisėtai. Päts ir Merkys, Pabaltijo valstybes aneksavus, po areštavimo buvo deportuoti į darbo stovyklas ir abu mirė kalėjime.

— Estija, Latvija ir Lietuva spalio 24 d. priimtos "associate" narėmis į NATO. Pabaltijo valstybės dabar galės dalyvauti NATO posėdžiuose, be balsavimo teisės. Madride NATO generalinis sekretorius gen. Manfred Woerner priėmė Pabaltijo delegaciją ir tarėsi kaip pagerinti apsigynimo bei saugumo klausimus tuose kraštuose. Pabaltijo delegacijos pageidavimu, NATO priėmė rezoliuciją, kad Sovietų

Sąjungos karo pajėgos turi galiama greičiau pasitraukti iš Pabaltijo valstybių.

— Vytauto Didžiojo universiteto senatas garbės doktoratus suteikė Vytautui Landsbergiui, Stasiui Lozoraičiui ir Czesławui Miłosz. Jie pakviesti atvykti į universitetą 1992 m. vasario 9 d. ir pasakyti kalbas, švenčiant universiteto 70 metų sukaktį.

— Lietuva, Latvija ir Estija po 50 metų pertraukos vėl išleido savo pašto ženklus ir dabar juos demonstruoja tradicinėje tarptautinėje pašto ženklų parodoje Koline. Šios vienos, stambiausių toje srityje parodos stentuose savo pašto ženklus rodo 130 eksponatų iš viso pasaulio kraštų. Parodoje laukiama apie 30,000 lankytojų.

— Voldemaras Katkus, Lietuvos užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas, paaiškino spaudai apie susidariusias problemas, užsienio valstybėms skiriant diplomatinis atstovus Lietuvoje. Vilniuje dirba specialia komisija, įgaliota išaiškinti įvairių valstybių turto — diplomatinį atstovybių prieškarį Lietuvoje pastatų ir žemės sklypų grąžinimo galimybes. Tos pasiuntinybės buvo ne Vilniuje, o Kaune. Lietuva netrukus ruošiasi išsiųsti savo diplomatinis atstovus į 46 šalis.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kitas seimas numatomas surengti Lemont, IL, 1992 m. liepos mėnesį.

— Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą arba Parlamentą sudaro 141 narys. Šiuo metu vyksta tos tarybos ketvirtoji sesija.

— Audrius Ažubalis, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos spaudos direktorius, pranešė, kad Tarybos nutarimu, Lietuva atsisako mokėti Sovietų Sąjungos skolų dalį. Anksčiau pasklidusi žinia, kad Lietuva sutinka mokėti Sovietų užsieniui padarytų skolų dalį, neatitinka tikrovės.

— Vysk. Vincento Borisevičiaus beatifikacijos bylai pradėti leidimas iš Šv. Sosto jau gautas. Asmenys, kurie turi žinių apie Vyskupo-Kankinio gyvenimą, prašomi jas protokoliškai surašyti ir priešai patvirtintas pasiųsti į Telsių kuriją adresu: Telsių Vyskupijos ir Klaipėdos Prelatūros Kurija, Katedros 5, 5610 Telsiai, Lithuania.

— Kun. prof. Antanas Rubšys, iš Manhattan College, Bronx, NY, lapkričio 22-26 d. dalyvavo Kansas City, MO, įvykusiame metiniame Šventraščio literatūros draugijos ir Šv. Rašto specialistų Artimųjų Rytų archeologijos draugijos suvažiavime. Dėmesys ypač kreiptas į Šv. Rašto vertėjų problemas ir siekius, pasidalinta žiniomis apie naujausius archeologinius tyrimus Artimuosiuose Rytuose. Tai buvo tarptautinis ir tarpkitybinis akademikų suvažiavimas.

— Petras Babickas, poetas ir rašytojas, gyvenęs Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje, sulaukęs 88 metų, mirė rugpjūčio 27.

— Kun. Jonas Staškus vadovauja adventiniam susitikimui tema "Proveržis į tikrąjį laisvę". Gruodžio 15 d., sekmadienį. Pradžią 10 val. ryto. Registruotis iki gruodžio 9 d. Nek. Pr. Marijos Seserų dvasinio atsinaujinimo centre, Putnam, CT. Telefonas 207-928-7955.

— Antanija Dundzilai paskirta \$700 premija už novelę, kuri laimėjo *Dirvos* paskelbtą konkursą. Atsiųstų kūrinių vertinimo komisijoje buvo: Nijolė Jankutė-Užabalienė, Česlovas Grincevičius ir Vytautas Kasniūnas. Autorius premijos pinigų paskyrė Lietuvai.

— "Bendradarbis", Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų žurnalukas (Nr. 35 — 1991), gausiai iliustruotas ir plačiai aprašęs seserų veiklą, pasiekė Darbininko redakciją ir skaitytojus.

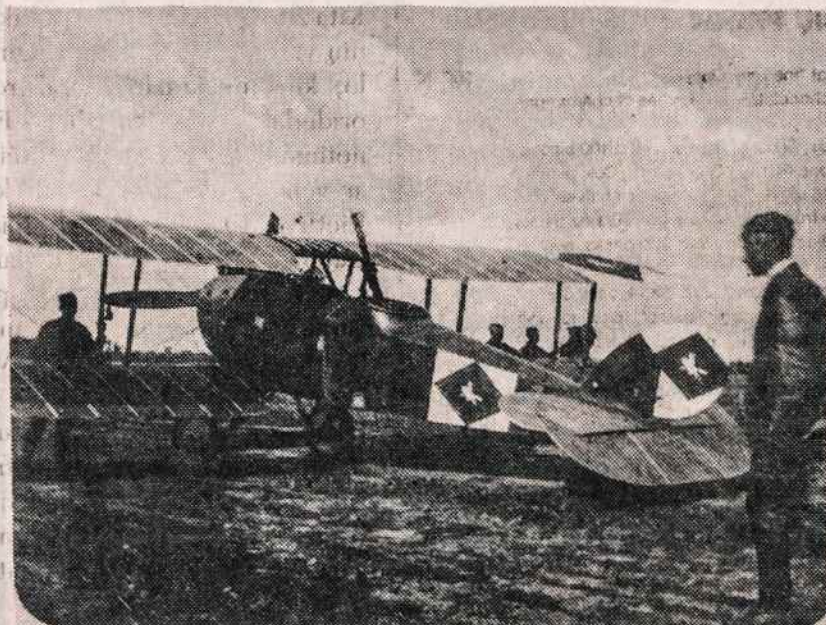
— Jaunimo Centras, kuriame vyksta didelė dalis Chicago lietuvių kultūrinės veiklos, gruodžio 1 savo rūmų didžiojoje salėje rengia metinę vakarienę.

— Hartford, CT, Lietuvių Bendruomenės metinis koncertas rengiamas 1992 m. sausio 4., šeštadienį, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, New Britain, CT. Įdomią programą atliks aktorius Vitalis Zukauskas, žinomas humoristas iš New Yorko. Antrą programos dalį atliks Lietuvos kaimo vakaruškų stiliaus muzikantai "Jonis" iš Lietuvos. "Jonis" taip pat gros ir šokiams. Po programos veiks gėrimų ir užkandžių bufetai.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Jonas Vainius, E. Northport, NY; Povilas Jancauskas, St. Petersburg, FL; Linda Barthel, Fairfax, VA; Marys Kneser, Newark, NJ. Užsakę kitiems: Magdarena Scenna, Lexington, MA — Alina Jones, Orlando, FL. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — višiams 20 dol. metams.

Prisiminkime senus laikus. Atrodo, lyg koks senosios Lietuvos kareivis — ulonas ar gusaras, o tai yra žmogus Šv. Kazimiero Draugijos kareivio uniformoje. Čia stovi Vincas Krauzlis apie 1920 metus. Tokie uniformuoti kareiviai Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Homestead, PA, saugodavo Kristaus grabą Velykų švenčių metu, dalyvaudavo procesijose.

Koks įdomus senas atvirukas, išleistas Lietuvos nepriklausomybės karų metu. Atviruko šone įrašyta "Karas su Maskva. Mūsų lakūnai Dinaburgo fronte". Ar ta praeitis nekalba mūsų dabarčiai, kaip reikia kovoti už savo tautos laisvę.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų sluntau gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

Fotografas ir filmuotojas Viktoras Kapočius, kurio nuotraukos dažnai spausdinamos *Darbininke*, prie gražintų TV ir radijo rūmų rugpjūčio 22 Vilniuje. Šalia jo (kairėje) žurnalistas ir *Darbininko* bendradarbis Ed. Šulaitis.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Nauja poezijos knyga:
Aleksandras Radzius
KELIAUKIME ABU, MĖNULI

Išleido *Darbininkas*.
Gauinama *Darbininko* administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Kaina 6 dol.

BOSTONAS/NEWARKAS | RYGA
US \$801.00
Per Kopenhagą

BOSTONAS/JFK | RYGA
US \$801.00
Per Helsinkį

Žemos lėktuvų kainos iš Chicagos
Prašome skambinti mums

- Visos kelionės kainos yra į abi puses.
- Kelionėmis gali pasinaudoti pavieniai asmenys ir grupės.
- Rezervacijas reikia padaryti mažiausiai 21 dieną prieš išvykstant.
- Kelionės ilgis — ne mažiau kaip 7 dienos ir ne ilgiau kaip 21 diena.
- BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusrūčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžy, Šiauliuose, Klaipėdoj ir Palangoj.
- Taip pat parūpinam transportą iš Rygos į Jūsų pasirinktą vietovę.

Informacijos ir rezervacijos reikalu, kreipkitės į:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.
Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgčių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON — 9:00–3:00 THUR — 9:00–7:00
TUES — 9:00–3:00 FRI — 9:00–3:00
WED — 9:00–3:00 SAT — 9:00–12:00

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Nuotykiai automobily

Miesto gatvėmis, nekreipdamas dėmesio į eismo šviesas, greitai važiuoja automobilis. Policininkas šiaip taip paveja ir sustabdo, tuoj pareikalauja vairuotojo kortelės.

— Kaip tai? — Atsiliepa vairuotojas. — Juk prieš mėnesį jį atidaviau tamstos kolegaj.

Policininkas pykėtui augant, padėtį taisyti bando žmona:

— Žinot, pone, nekreipkit dėmesio į mano vyrų kalbą. Kai jis girtas, visad šneka niekus.

O čia įsiterpia užpakalyje sėdįs vaikas:

— Na, matai, tēte. Dabar žinai, ką reiškia važiuoti pavogtu automobiliu.

Pas psichiatrą

— O dabar, — sako psichiatras, — prašau atsakyti, kas atsitiks, jei tamstai nukirsiu dešinę ausį?

— Negirdėsiu, — atsakė pacientas.

— O kas atsitiks, jei nukirsiu kairę ausį?

— Nieko nebematysiu.

— Kaip tai? — susidomėjo gydytojas.

— Ir yra ko čia nustepti! Juk tada skrybėlė nukris man ant nosies.

Ligoninėj

Dažytojai, nuvykę į psichiatrinę ligoninę, dažė lubas. Palikę patalpos palubą ant virvių kabančias lentas, nuėjo kavos gerti. Tuo pasinaudodami keli pacientai, užsikorę ant tų lentų, išdarinėjo visokius šposus. Sanitaras pagrasino nupjaušias virves, jeigu jie nepradingsią nuo tų lentų.

Pacientai atšovė:

— Pjauk, jei patinka!

Tada sanitaras pasiūlė tą darbą atlikti vienam pro patalpą praeinančiam pacientui. Sėdėję ant lentų išdykėliai tuoj nusikraustė žemyn. Nustebęs sanitaras ir klausia:

— Kodėl jūs nebijojot mano grasinimo, o jo išsigandote?

— Todėl, kad jis kvailas ir virves tikrai būtų nupjovęs.

Pagautas vagis

Ar teisybė, kad vedei labai romantiškomis aplinkybėmis. Girdėjau, kad pavogei savo būsimą žmoną.

— Tikra teisybė!

— Ar jos tėvai nesivijo?

— Vijosi.

— Pasprukote?

— Ne. Pasivijo ir dabar gyvena kartu su mumis.

NAUJOS KASĖTĖS IŠ LIETUVOS

Nr. 144 "Aliukai 1990"
Viena iš populiariausių folkloro (trubadūrinis) ansamblių Lietuvoje ir išeivijoje.

Nr. 138 "Subatvakaris"
Išpildo kaimo muzikos ansamblis "Jonis" ir "Armonika".

Nr. 153 "Dainuok ir šok Nr.1"
Išpildo populiarius Lietuvos estradinės muzikos solistai: Janina Miščiuikaitė, Aldona Stasiulevičiūtė, Žilvinas Bubelis ir Ovidijus Vyšniauskas. Visas dainas aranžavo Mindaugas Tamošiūnas.

Nr. 116 "Kalėdų giesmės"
Išpildo garsusis berniukų choras "Ąžuoliukas".

Nr. 137 "Kalėdinės Bernelių Giesmės"
Gieda solistas Liutauras Čepreckas su garsiuoju berniukų choru "Ąžuoliukas" ir orkestras "Oktava". Vadovas ir visos giesmes aranžavo Mindaugas Tamošiūnas.

Kasetės Nr. 144, Nr. 138 yra 90 minučių ilgio. Kaina už vieną 15 dol. su persiuntimu.

Kasetės Nr. 153, Nr. 116, Nr. 138 yra 60 min. ilgio. Kaina už vieną 10 dol. su persiuntimu.

Užsakymus (ir čekius) siųsti: Joseph Nakutavičius, 7119 Toledo Rd. Spring Hill, Fl 34606.

Paprašę galite gauti 156 kasetėlių sąrašą nemokamai. (sk)

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS:

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS (angliškai)	
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, nauja laida	\$25.00
Prie šios knygos įkaltėti pagalbiniai tekstai	
į 4 kasetes	40.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU (35 apsakymai iš autorės pergyvenimų dirbant ligoninėse) — Dr. K. Paprockaitė - Šimaitienė, p. 494	20.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ. II Pasaulinio karo dienoraštis, daug aprašymų iš Hanau (Vokietijoje) stovyklos gyvenimo — A. Gustaitis, 940 puslapių su nuotraukomis ir žemėlapiams, su persiuntimu	35.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai — Vl. Kulbokas	8.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS — (J. Andriaus) — didelio formato	12.00
LIETUVIŠKAI - ANGLIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANAPUS HORIZONTO, Australiškos apysakos — Ava Saudargienė, p. 189	12.50
ŠALIS, KURIOJE GYVENAM, kelionių po JAV įspūdžiai — V. Šalčiūnas, p. 296	12.50
GYVENIMO AKIMIRKOS, atsiminimai, — L. Dambrauskas, antra knyga	10.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas, — Daila Mackalienė, 324 psl.	15.00
NAKTIS, trijų veiksmų drama — J. Gliuda, 85 psl.	11.00
UGNIS IR ŽODIS — poezija su iliustracijomis, didelio formato V. Kazokas, 94 psl.	8.50
GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS — Z. Raulinaitis	9.00
ATGAVĘ VILTĮ, kalbos ir pranešimai, Vyt. Landsbergis, 294 psl.	18.00
EPOCHŲ SIGNATŪROS, Darbai iš Lietuvių kultūros istorijos, Vyt. Kavolis	10.00
TAUTOS ATMINTIES BEIEŠKANT, (Lietuvių mitologijos studijos) apie dievus ir žmones — Algirdas Greimas, 523 psl.	12.00
BALTŲ KALBŲ BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALY — Jūratė Statkutė de Rosales	15.00
VAIVOS JUOSTA, Eilėraščiai ir dialogai — J. Rūtenis 134 psl.	6.00
PRIE VILTIES KRYŽIAUS — Juozas Prunskis	5.00
KOVO KETVIRTOJI — Jurgis Gliuda	5.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai, originalai ir vertimai — Tomas Venclova	8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA — Aleksandras Merkelis	15.00
VISAIP ATŠITINKA — A. Gailiūšis	5.00
MARGU RAŠTO KELIU (Darbininko premijuota apysaka) — Alė Rūta, 281 psl.	5.00
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Redagavo dr. Antanas Kučas	20.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI — Juozas Audėnas	5.00
LEMTINGOS DIENOS, apysakos, Jonas Jaškauskas, 187 psl.	8.00
IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI (Evangeliniai mąstymai), eilėraščiai — Kęstutis Trimakas, 267 psl.	10.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai — 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

Vienas iš geriausių Vilniaus "Žalgirio", o dabar Chicagos "Lituanicos" žaidėjų Ričardas Zdančius vakarėniauja "Lituanicos" klubo patalpose Chicagoje. Nuotr. Ed. Šulaitis

M. BALČIŪNIENĖS DEIMANTINĖ SUKAKTIS

SUNNY HILLS, FL

Marija Balčiūnienė, prieš daugiau kaip dešimtmetį iš New Jersey į Sunny Hills atsikėlus, deimantinę amžiaus sukaktį šventė net dvi dienas. Kadangi jos gimtadienis sutapo su LB Sunny Hills apylinkės metiniu pobūviu, jo metu pati atvežė dėžę šampano, pavaišino beveik šimtą dalyvių ir trumpame žody pasidžiaugė, kad Viešpats ją sveiką šiame lietuviškame telki-

ny laiko. Sekančią dieną, lapkričio 17, į savo namus pasikvietė apie 30 pačių artimiausių draugų, dar kartą su jais sukaktimi pasidžiaugti. Abiem atvejais visų vardu ją sveikino LB apylinkės valdybos pirm. Vytas Macys, o puotautojai sugiedojo "Ilgiausių metų"!

Marija Žemaitytė gimė 1916 lapkričio 16 Rusijoje, Tulos mieste, kur tėvai, su keturiais mažamečiais sūnumis iš Suvalki-

Nuostoliai

Geležinkelio stoty vienas keleivis susitinka draugą.
— Kodėl toks nusiminęs?
— Dingo visas mano bagažas.
— Pavogė?
— Ne, atsikimšo butelis...

Kerštas

Supykęs vyriškis skundžiasi savo pažįstamam:
— Jeigu sutiksiu tą nedorėlį, išmušiu visus dantis. — Pagalvojęs prideda:
— Ne, vieną dantį paliksiu!
— Kodėl?
— Kad žinotų, kas yra dantų skausmas.

Vaistų galia

Vaistų pardavėjas reklamuoja salėje vaistus, stipriai šaukdamas:
— Niekas dėl šių vaistų dar nesiskundė!
— Todėl, kad mirę nekalba,
— atsiliepia vienas iš salės.

Antras veidas

— Ko taip spoksai į mane? — klausia moteriškė kaimynų mergaitė.
— Mama sakė, kad jūs esate dvideidė: aš noriu pamatyti, kur jūs antras veidas.

Reklama

Netoli Rovereto miestelio, Italijoje, vienas kaimas, norėdamas daugiau patraukti turistus, taip ėmė reklamuotis:
— Pas mus nėra automobilių, nei motociklų. Vien tik asilai tegali mus pasiekti. Pamėginkite ir jūs.

Diagnozė

Škotijos miestelyje gatve bėeidamas žmogus staiga pagriuvo ir gulėjo nekrutėdamas. Susirinkę aplink škotai tarėsi, kas daryti.
Vienas autoritetingai pareiškė:
— Jis jau nebegyvas.
— Kaip gali tvirtinti, juk nė pulso nepatikrinai?
— Nebėra reikalo pulso tikrinti, — paaiškino tas. — Aš įkišau ranką į jo kišenę, ir jis nė nesūjūdejo.

Balso apdrauda

Solistas menkai nusimanančiam apie muziką:
— Žinai, tamsta, aš savo balsą apdraudžiau 1000 dol.
— Na, ir kaip jūs sunaudojot pinigų? — kukliai pasiteiravo žmogelis.

Tikrasis kaltininkas

Gydytojas sako ligoniui alkoholikui:
— Tavo nelaimės kaltininkas yra alkoholis.
— Tai, ačiū Dievui, — apsidžiaugė ligonis, — nors vienas žmogus surado tikrą kaltininką! O iki šiol man visi sakydavo, kad aš pats kaltas.

Gera dovana Kalėdoms — tai knyga *Introduction to Modern Lithuanian* (nauja laida). Jei kas nori išmokyti lietuvių kalbos ar pagilinti savo žinias — *Introduction to Modern Lithuanian* pilnai padės tai padaryti. Tai didelio formato arti 500 psl. knyga. Ją parašė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kaina 25 dol. (Iki Kalėdų — be priedinio persiuntimo mokesčio). Knygą tikrai gerai suprasti yra paruoštas komplektas įkaltųjų juostelių — iš viso 4 (4 audiotapes). Jų kaina 40 dol. (Iki Kalėdų irgi be priedinio persiuntimo mokesčio). Kreiptis į Darbininko administraciją telef. (718) 727-1351 arba rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY. 11207.

Arts Club Theatre gruodžio 5, penktadienį, 8 v. v., Aušros Vartų parapijos salėje ruošia Kalėdinį pobūvį, pavadintą — "Baltic Christmas Party". Bus muzika, šokiai, užkandžiai bei atgaiva. Įėjimas — \$5. Pelnas — Pabaltijo kraštų švietimui. Dėl informacijos: Pia Lovensteins 212-682-3800 arba 718-204-1787.

jos buvo evakuoti I D. karo pasėkoje. Ji ir buvo šeimoje vienišė duktė. Po karo ir Rusijos revoliucijos, visi sugrįžo į gimtąjį Padovinio kaimą, Liudvinavo vls., Marijampolės apskrity.

Baigusi Padovinio pradžios mokyklą ir, po poros metų pertraukos, Kvietiško Žemės ūkio mokyklą, daugiau mokslo siekti išvyko į Kauną. Išlaikiusi įstojamuosius egzaminus į ketvirtą reformuotą klasę, lankė iškart Pavašario suaugusiųjų gimnaziją ir ketverių metų aukštesniąją Moterų dailės darbų mokyklą. Įgijusi vid. mokyklų mokytojos teises, mokytojavo Marijampolės amatų mokykloje iki antrą kartą artėjančios sovietų armijos priverstė tėvynę palikti. Karui pasiūlyta, Vokietijoje darbavosi lietuviškame vaikų darželyje.

Amerikoje apsigyveno New Jersey valstijoje ir sunkiai dirbdama įvairiuose fabrikuose, teikė pagalbą Vokietijoje likusiam ligotam broliui, o kai užmezgė ryšį su tėvyne, ėmė siųsti siuntinius motinėlei ir į Sibirą išstremtiems bei į kalėjimus sukištiems broliams, jų šeimoms. New York'e lankė rūbų projektuotojų kursus ir per tai gavo geresnį darbą pavyzdinių rūbų divizijoje. Lai-

svalikius naudojo organizacijų veiklai, ypač LB apylinkėje ir apygardoje. Buvo katalikių Moterų sąjungos korespondentė, padėdavo ruošti monologus. Su didžiausiu malonumu prisimena darbą lietuvių šeštadieninėje mokykloje, kur pačiai tekdavo rašyti vaikučiams vaidinimėlius ir režisuoti.

New Jersey 1952 išteko už Antano Balčiūno. Sulaukę pensininkų amžiaus, abu persikėlė į Sunny Hills. Vyras prieš pustužinį metų mirė ir palaidotas S. Hills katalikų Kalvarijos kapinaitėse.

Marija rašinėja eilėraščius ir keletą yra skaičiusi LB pobūviuose bei Kūčių vakarienių metu. Labai domisi teatrais, tiek dramoms, tiek ir muzikiniais pastatymais. Ji ne tik turi nuolatinis sezoninius bilietus Panama City teatrams, bet su kitais keiliais entuziastais kiekvieną sezoną po keletą kartų važinėja į Alabamos Šekspyro Festivalį, Montgomery, AL, Šekspyro ir kitų klasikų veikalų žiūrėti.

Marijai linkiu dar daugelio gražių, prasmingų ir sveikų metų!

Alfonsas Nakas

Kauno "Žalgirio" krepšinio komandos treneris V. Virbičkas prieš rungtynes kalbasi su išeivių sporto darbuotojais: R. Dirvoniu ir A. Lauraičiu (dešinėje). Nuotr. Ed. Šulaitis

LIETUVIŠKI TURTAI PAS KAZIMIERIETES

Kas yra kazimierietės seserys (Sisters of St. Casimir) šiandien aiškinti nebereikia, ypač tiems mūsų tautiečiams, kurie gyvena Chicagoje. Čia veikia jų vienuolynas, jų vedama mergaičių gimnazija, dvi jų administruojamos ligoninės. Nemaža šios vienuolijos narių vadovauja lietuviškų parapijų pradžios mokykloms ir jose dėsto.

Vis aimanuojame, kad mums trūksta lietuviškų bibliotekų arba sakome, kad jos yra sunkiai pasiekiamos. Tačiau užmirštame, kad tokia biblioteka kaip tik veikia Chicagoje, didžiausioje lietuvių kolonijoje — Marquette Parke. Ji yra kazimieriečių vienuolyno patalpose (2601 W. Marquette Rd.) ir yra prieinama lietuviams ir nelietuviams, kurie tik nori taisyklingai pasinaudoti.

Šios bibliotekos vedėja yra sesuo Perpetua, kuri prie kazimieriečių vienuolijos priklausė nuo 1917 metų ir yra aktyvi šio vienuolyno narė. Ji turėjo laimėti dvejus metus studijuoti laisvos Lietuvos universitete, tai jos meilė lietuvių kalbai bei kultūrai yra tikrai karšta.

Šioje bibliotekoje sukaupti leidiniai, kurie išleisti laisvoje Lietuvoje ir užsienyje, bet yra mokslo veikalų, pasirodusių ir okupacijos metais. Sesuo Perpetua viską sąžiningai renka ir vis didina bibliotekos turtą. Ji palaiko ryšį su Vilniaus universiteto bibliotekos darbuotoju ir pavieniškai žmonėmis. Vis džiaugiasi,

kad gauna naują kūrinių. Kartais net keli tie patys leidiniai čia atsiranda. Sako, jog yra žmonių, kurie reguliariai ateina lietuviškoms knygoms pasinaudoti. Vienu iš tokių yra dr. A. Šešplaukis.

Ne vien tik lietuviškoms knygoms sesuo Perpetua didžiuojasi. Čia yra sukaupta nemaža lietuvių tautodailės, meno, foto rinkinių. Po 1939 metų pasaulinės parodos New York'e nemaža tautodailės kūrinių atkeliavo į kazimieriečių muziejų Chicagoje. Šiandien jie čia tvarkingai išstatyti ir traukia svečių akį. Šalia kitų meno vertybių yra matomas ir vienas didžiulis dail. A. Zmuidzinavičiaus paveikslas.

Reikia palinkėti seselei Perpetuai ir toliau taip sėkmingai dirbuotis.

Ed. Šulaitis

VIENUOLIJOS VIRŠININKAS APIE PRACIŠKONŲ UŽDAVINIUS

Vatikano radijo dienraštis išspausdino pasikalbėjimą su naujai išrinktu pranciškonų vienuolijos vyriausiuoju viršinininku Tėvu generolu Hermann Schallück, OFM. Jis yra 52-jų metų amžiaus, kilęs iš Westfalijos, Vokietijos, buvo išrinktas pranciškonų vienuolijos vyriausiuoju vadovu šešerių metų kadencijai per neseniai San Diego, Kalifornijoje, vykusią pranciškonų vienuolijos generalinę kapitulą, visuotinį suvažiavimą.

Viršinininkas papasakojo apie generalinės kapitulos darbus, pažymėjo, kad iš viso pasaulio suvažiavę pranciškonų atstovai apžvelgė vienuolijos veiklą po paskutiniosios generalinės kapitulos prieš šešerius metus, nustatė darbo gaires ateičiai.

"Pranciškonų vienuolija yra kontempliatyvinė", — pasakė Schallück, — "bet vienuolijos nariai yra atsivėrę ir pasauliui, rūpinasi šiuolaikinėmis problemomis, stengiasi padėti jas spręsti šv. Pranciškaus dvasia. Pranciškoniai, tad, nuosekliai veikia už teisingumo ir taikos įtvirtinimą pasaulyje, rūpinasi vargšais, plečia misijinę veiklą ypač tuose kraštuose, kur Kristaus Evangelija dar nėra įleidusi gilių šaknų, ar dėl nepalankių politinių sąlygų negalėjo būti skelbiama". Plečiamos pranciškonų misijos Kinijoje ir Sovietų Sąjungoje, kur jau yra įkurti keli pranciškonų centrai, bus steigiami kiti. Pranciškonų vienuolynai atsikuria taip pat Vengrijoje, Rumunijoje ir Čekoslovakijoje. "Vienas mūsų esminis uždavinys yra naujai evangelizuoti postmarksistinius kraštus", — pasakė pranciškonų vienuolijos viršinininkas. Kiti pranciškonų uždaviniai tikslai — ugdyti visuomenėje taikos kultūrą, puoselėti teisingesnę pasaulinę santvarką, apsaugoti gamtos aplinką nuo jai gresiančių pavojų. Tai uždaviniai, kuriuos pranciškoniai vykdo, sekdami savo įkūrėjo pavyzdžiu.

A. A.

BRONIUI BOBELIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiam žmogui dr. Stasei, dukterims Audronei ir Rimai ir kitiems giminėms.

Marija ir Kazys Česnai
dukterys Eugenija Taft ir
Grazyna Blekaitis

A. A.

ALDONAI KRULIKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, sūnų Ričardą su žmona Kristina, anūkėles Viktoriją ir Giedrę, anūką Gintarą, draugus bei pažįstamus nuoširdžiai užjaučiam ir kartu liūdim.

V. Augustinas J. ir B. Mikalauskai
A. Balsienė A. Stasiūnienė
Biknevičiai P. ir M. Vasilauskai
J. Gerdvilienė St. ir S. Vaškiai
V. ir A. Kerbeliai Vl. ir S. Vasikauskai
A. ir I. Mačioniai L. ir M. Virbičkaitis

St. Petersburg, FL

Baltijos laisvės šventė

Lapkričio 16 d. Baltijos Tautų laisvės šventėje dalyvavo arti 800 asmenų iš Naujosios Anglijos, kitų JAV vietovių ir laisvų Baltijos valstybių. Lietuvos, Latvijos ir Estijos sugrįžimą į laisvų tautų šeimą drauge su baltiečiais šventė amerikiečiams, kurie savo konkrečiais įnašais prisidėjo prie Laisvės sugrąžinimo. Šventė-banketas vyko Bostono centre Copley Place esančiame Westin Hotel America Ballroom pokylių salėje. Salės sienas puošė valstybinės vėliavos, didelis trikampis, apjungęs Baltijos valstybių vėliavas į vieną simbolinį žiedą ir užrašai lietuvių, latvių ir estų kalbomis, skelbianys Nepriklausomybės paskelbimo datas ir šventės pavadinimą. Stalus puošė gyvos gėlės. Šventės programą pravedė Jaak Johansoo, Rūta Bobelytė-Kulbienė ir Daina Ūle. Padėkos maldą sukalbėjo latvių pastorius, asistuojant klebonui kun. Albertui Kontautui.

Po vakarienos buvo įteikti apdovanojimai teisininkams William Hough, Lowry Wyman ir Barnabas Johnston už jų darbą siekiant Laisvės ir demokratijos Baltijos kraštams. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas dr. Paul Goble, Valstybės Departamento (State Department) specialus patarėjas Sovietų Sąjungos tautybių ir Estijos, Latvijos ir Lietuvos reikalams. Sveikinimo kalboje prelegentas apžvelgė istorinę Nepriklausomybės kovų raidą, palinkėdamas Baltijos val-

stybėms optimizmo atkuriant sugriautą ūkį, kooperuojant ateityje.

Kultūrinę programą atliko solistai Epp Karike, Jūrimaa Sonin, Karlis Grinbergs ir Marytė Bizinkauskaitė, akomponuojant Daivai Matulionytei ir Bradley Pennington, Bostono Etnografinis Ansambelis "Sodauto" (vad. Gita Kupčinskienė), latvių šokių grupė (vad. Lidija Abolina) ir lietuvių šokių grupė "Sambūris" (vad. Rūta Mickūnienė). Programa pabaigoje šokių grupės susijungė dinamiškame "Draugystės" šokyje. Iškilmingoje draugiškoje aplinkoje šventės dalyviai bendravo, linksminosi, šoko, grojant latvių orkestrui. Lapkričio 17 d. *The Boston Sunday Globe* plačiai aprašė šį įvykį, cituodamas dalyvių įspūdžius ir pasisakymus.

RENGINIAI

Gruodžio 8, sekmadienį, nuo 12 val. iki 5 val. popiet Lietuvos Piliiečių Klubo 1 aukšto salėje veiks Kalėdinė mugė. Tradicinę mugę rengia LTI Bostono skyrius, pirm. Saulė Šatienė. Bus galima įsigyti Naujosios Anglijos lietuvių dailininkų rankdarbius, meno dovanėles Kalėdoms, originalias šventines korteles, pabendrauti bei pasivaikinti lietuviškais valgiais.

Gruodžio 14, šeštadienį, 5 val. popiet Lietuvos Piliiečių Klubo 3 aukšto salėje įvyks linksmo romantinio miuziklo "Ritos Kalėdų atostogos" premjera. Scenarijų parašė ir vaidinimą režisuoja dr. Mirga Girniuvienė, muziką spektakliui parašė Daiva Matulionytė-de Sa Pereira. Premjerą rengia Bostono Teatro Mėgėjų Grupė. Po vaidinimo bus pabendravimas ir kavutė.

L. Ž.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros Židiny šį savaitgalį: Padėkos dieną, lapkričio 28, jaunimo šokiai. Rengia NY Lietuvių Atletų Klubu jaunimo skyrius, Pradžia 6 v.v.

Vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, lapkričio 22 d. padaryta antra tos pačios akies operacija (vitreous hemorrhage). Pirmos operacijos metu buvo sutvarkyta nukritusi ir lūžusi retina. Tam tikrą laiką vyskupas negalės skraidyti lėktuvu ir apie 6 mėnesius nematys dešine akimi.

Lietuvos Atsiminimų radijo programoje šį sekmadienį, gruodžio 1 d., tarp 2 ir 3 val. popiet 89.5 FM banga bus transliuojamas bendrosios direktoriaus dr. Jokūbo Stuko pasikalbėjimas su Lietuvos parlamento deputatu ir ekonomijos komisijos nariu Arvydu Leščinskiu. Praeitais savaitės radijo programos nebuvo dėl numatytą futbolą rungtynių, kurios dėl techniškių kliūčių pagaliau nebuvo transliuojamos.

Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga, kaip ir anksčiau, skaičiuojami sveikinti savo draugus ir artimuosius per *Darbininką*. Jūsų sveikinimas iš karto pasieks didesnę sveikinamųjų skaičių, o Jūs sutaupysite laiko. Už pridėdamą auką spaudai stiprinti iš anksto dėkojame.

Vitai ir dr. Petriui Dičpinigaičiams lapkričio 17 šv. Vicentui ligoninėje gimė sūnus Tomas Petras. Pirmgimiu sūneliu džiaugiasi tėvai, tėvukai ir kiti giminės: dr. Juozas ir Irena Dičpinigaičiai, teta Liucija, dėdė Zigmantas, Vitos tėvai Milda ir Algis Kvederai su dukromis.

Maironio lituanistinę mokyklą jau lanko ir iš Lietuvos čia imigravusių tėvų vaikai. Tai didelė parama mokyklai, nes šiaip mokinių skaičius labai mažėja.

SLA Centrinės ir 126 kuopų susirinkimas bus gruodžio 1, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje. Bus svarstomi svarbūs reikalai, siūlomi kandidatai į aukščiausią Susivienijimo organą — Pildomąją tarybą. Po susirinkimo pabendraus ir kavutė. 126 kuopos pirmininku yra Kęstutis Miklas.

Stasės ir Vytauto Česnavičių su žemia užprašytos mišios už jų sūnaus Jurgio Sigito vėlę bus lapkričio 30 d., 10 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Jų sūnus Sigitas 1948 metais kaip partizanas žuvo už Lietuvos laisvę. Giminės, pažįstami ir artimieji prašomi dalyvauti pamaldose.

KUČIŲ ŠTALAS SU "ŽAIBO" pagalba pristatytas į namus \$100.00. ŽAIBAS NR. 12. 10 sv. miltų, 5 sv. cukraus, 1 sv. aguonų, 1 sv. cinamono, 39 oz. kavos pupelių, 1 dež. razinų, 1 dež. slyvų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. šventinių šokoladinių saldinių. Kreiptis: "ŽAIBAS" 9525 SO. 79th AVE., HICKORY HILLS, IL 60457, TEL. (708) 430-8090. žr. psl. 6.

2 vyrai ieško remonto darbo. Gali atlikti mūro, elektros ir dažymo darbą. Po 6 val. vak. skambinti (718) 296-0319, prašyt Valdą arba Valentina.

Vyras (legalus imigrantas iš Lietuvos) 27 metų, ieško bet kokio darbo. Skambinti vakarais tel. 718 277-7257, prašyti Andrių.

Minint a.a. plk. adv. Jono Šlepečio mirties 10 metų sukaktį, už jo sielą buvo aukojamos mišios lapkričio 15 d. jo gimtinėje Daugailių bažnyčioje, Utenos apskr., Lietuvoje, ir Šv. Jurgio bažnyčioje, Yonkers, NY, Dukros ir žentai A. B. Venskai ir A. K. Janačiai bei vaikai Mindaugas prašo giminės, draugų ir pažįstamus prisiminti velionį a.a. Joną savo maldose.

NY šaulių kuopa sausio 19 rengia Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą, drauge bus ir kuopos 20 metų sukakties minėjimas. Minėjimas bus 3 v. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Kuopos 20 metų sukakties proga leidžiamas specialus leidinys su sveikinimais ir daug nuotraukų. Paskaitą skaitys Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjas prof. dr. Vaidevutis Mantautas. Iš Lietuvos atvyksta Lietuvos šaulių pirmininkas Gediminas Jankus su žmona, kuri yra šaulių koordinatore. Taip pat minėjime dalyvauja Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis, Lietuvos ambasadorius Washingtono Stasys Lozoraitis, Jr. ir Lietuvos Šaulių sąjungos išeiivijoje pirmininkas Martynas Abarius.

KALĖDŲ STAIGMENA PABALTIEČIAMS

Lietuvių Oro Linija, kuri operuoja drauge su Sterling Airways/Pedersen World Tours, praneša apie pirmąjį skrydį iš Toronto į Vilnių, kuris įvyks gruodžio 20. Išskrendama Sterling Airways/Pedersen World Tours, persėdama į Lietuvos oro liniją Kopenhagoje gruodžio 21 ir toliau skrendama į Vilnių. Ši oro linija nuomoja gerus Sterling Airways lėktuvus. Visi lėktuvo aptarnautojai yra prityrę profesionalai. Sekite tikmesnius skelbimus *Darbininke*.

Lietuvė, pradinė klasių mokytoja, ieško namų ruošos darbo. Gali prižiūrėti vaikus. Jos sūnus gelininkas irgi ieško darbo. Skambinti: Albina, 718 277-7257.

Mergina (legali imigrantė iš Lietuvos), kalbanči angliškai, ieško kompiuterio programuotojos, operatorės ar buhalterės darbo. Skambinti vakarais tel. 718 277-7277.

55 SVARŲ MAISTO siuntinys **KALĖOMS** yra pats mėgstamiausias Lietuvoje: dešros, sūris, aliejus, mėsa, ryžiai, kava, cukrus, riešutai ir kiti produktai, dabar su **ŠVENTINE NUOLAI** DA tik \$85. Turime ir kitokių siuntinių.

TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-772

"Uostamiesčio muzikantai" groja Kultūros Židinio scenoje lapkričio 16. Nuotr. V. Maželio

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusrūčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

Reikalingi darbininkai 57th St. Manhattane tekstilės ir kilimų galerijai. Vyras arba moteris, prityrę kilimų, siuvinėtų darbų, tekstilės ir kt. medžiagų pataisymo darbe (to do repairs on needlepoint, tapestry, rugs & embroidery). Skambinti (212) 371-8757. (sk.)

Parduodama Enciklopedija — \$300. Parduodamas retas plakatas spalvota grafika Petravičiaus — \$200. Skambinti — 718-848-3138. (sk.)

"ŽAIBO" NR. 4 SU PRISTATYMU Į NAMUS 1 gal. WES-TON alyvos, 216 vienėtų arbatos, 5.5 oz. basil, 2 oz. lauro lapų, 8 oz. cinamono lazdelių, 16 oz. malto cinamono, 18 oz. paprika, 16 oz. rupių pipirų, 16 oz. juodųjų pipirų ir 5 lb. ryžių. **KAINA \$100.00.** "ŽAIBAS", 9525 S. 79th Ave., HICKORY HILLS, IL 60457, TEL. (708) 430-8090.

TIK .79 CENTAI SVARAS už siuntinį persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas \$20.00 **TRANSPAK** 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 312-436-7772

Savo auka paremk lietuvišką spaudą

KLAIPĖDOS UOSTO MUZIKANTAI KULTŪROS ŽIDINIO SCENOJE

Laisvės Žiburio radijas surengė savo 50-ąjį koncertą lapkričio 16 Kultūros Židinyje. Šiam sukaktuviniam koncertui atsikvietė iš Lietuvos ansamblį "Uostamiesčio muzikantai". Tai buvo septyni vyrai muzikai, groję įvairiais instrumentais ir dainuoją.

Instrumentai įvairiausi: smuikai, armonikos, birbynės, rageliai, skudučiai, švilpynės. Instrumentai naudojami spalvingai ir įdomiai. Gražiai įvedami lietuvių liaudies instrumentai, ypač rageliai, kurie kartais panašėja į klarnetus. Visi vyrai muzikalūs, baigę konservatorijas, susigrąžę koncertavę įvairiuose Lietuvos kampeliuose, gastroliavę Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Šveicarijoje. Ir Amerikoje turėjo eilę koncertų.

Ansamblių sudaro: vadovas Bronius Mūras, Vytautas Babaliuskas, Stasys Juškauskas, Pranas Kasperaitis, Donatas Markešis, Augustinas Užkuratas, Vytautas Zelenis.

Programa turėjo dvi dalis.

Kiekvienoje dalyje pagrojo po 12 įvairių įvairiausių dalykų: šokių, dainų, estradinės muzikos vienetų. Groja ir dainuoja be priekaištų, išlaikydami tempą ir gerą nuotaką. Kūriniai nesudėtingi, nereikalauja kokių didelių pastangų juos atliekant, bet jų klausytis malonu. Todėl jie ir yra populiarūs ir sutraukia daug publikos. Ir šiame koncerte buvo apie 400.

Laisvės Žiburio koncertai pradedami visada punktualiai. Publika sėdi dėdėse, tik po koncerto nuimamos kėdės ir sustatomi stalai vakaronei.

Vakaronė buvo spalvinga ir linksma. Šokiams grojo ir dainavo brolių Kezių orkestras, vadovaus Vytautas Daugirdas. Visokie laimėjimai, vaišės. Maistą gamino Eugenija Kezienė. Apatinėje salėje irgi buvo pilna žmonių, kurie užkandžiavo, šnekučiavosi ir prie stalų vakaravo.

Tai buvo jubiliejinis koncertas, praėjęs pakiliai ir su nuotaka. Sėkmės Laisvės Žiburiui ir jo rengiamiems koncertams!

(p.j.)

DĖL STEPO ZOBARSKO RANKRAŠČIŲ IR BIBLIOTEKOS

Mirus Stepo Zobarsko dukrai Nijolei, bankas tuoj paėmė jų namus, kad išlygintų skolas.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba tuoj užkalbino kredito unijos Kasos administraciją, ar negalima į jį namą ir paieškoti mirusio rašytojo rankraščių, laiškų ir kitų literatūros mokslui naudingų popierių bei knygų. Buvo pažadėta, kad jais pasižvalgyti, bet vis dėlto, kol galų gale namą nupirko gretimo namo savininkas — Stepo Zobarsko kaimynas.

Šis aptvarkė namus, išvalė šukšles, o knygas ir raštus sudėjo į gretimus du kambarius. Tada jis leido Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybai apžiūrėti, kas ten yra.

Yra labai daug knygų, jo leidinių anglų kalba. Kiti leidiniai labai naudingi lietuviškom mokyklom besimokant angliškai.

Savininkas biblioteką ir visus rankraščius parduoda ir už tai

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dež. kumpio (1 kg), 2 dež. liežuvio drebučiuose (0.65 kg), 2 dež. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietoje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430-8090.

Jau prasideda laisva prekyba Lietuvoje. Tai Vilniaus turgaus kampelis. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

prašo 2000 dol. Kaina nėra didelė, palyginus, kiek daug knygų ten yra.

Lietuvių Rašytojų Draugija aptarė reikalą ir nusprendė, jog būtina reikia nupirkti, kad nežūtų rankraščiai ir lietuviškos bei angliškos taip reikalingos knygos. Visa bus išsiųsta į Lietuvą ar tai Švietimo ministerijai, ar Pedagoginiam institutui, ar Martyno Mažvydo bibliotekai, ar Lietuvių literatūros muziejui Kaune.

Kadaise Amerikoje yra žuvusi kun. A. Miluko biblioteka ir archyvas, kuris turėjo labai daug brangios literatūrinės medžiagos. Kad neatsitiktų čia panašiai, Liet. Rašytojų Draugija nori išgelbėti rašytojo palikimą ir jį atiduoti ten, kur jis bus saugus ir kur visi galės pasinaudoti.

Lietuvių Rašytojų Draugija prašo visuomenės aukų šiam reikalui. Negalime leisti, kad žūtų liuanistikai svarbi medžiaga. Padėkime tą palikimą sutvarkyti taip, kad jis nukeliautų į Lietuvą.

Visuomenė prašoma paaudoti tam reikalui kiek kas gali. Čekius rašyti Lithuanian Writers' Association, siųsti: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Tik bendra talka ir bendra auka daug padarysime. Prašome išgirsti šį mūsų balsą. Visiems aukotojams iš anksto dėkojame.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba